

Kallelse

Vård- och omsorgsnämnden kallas till sammanträde

Tid: Tisdagen den 30 augusti 2016 kl. 18.00

Plats: Largen, plan I, Alceahuset, Hackstavägen 22

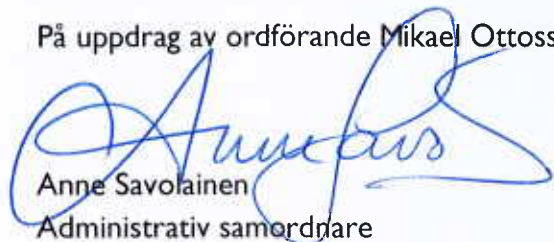
(Sammanträdesrum Largen är reserverat för Alliansen kl. 14.30–18.00.

Sammanträdesrum Losjön, plan I är reserverat för oppositionen kl. 17.00–18.00)

Övrig information:

Vänligen anmäl eventuella förhinder till Anne Savolainen, anne.savolainen@osteraker.se

På uppdrag av ordförande Mikael Ottosson (KD)

Anne Savolainen
Administrativ samordnare

Dagordning

1. Upprop, fastställande av dagordning och övriga frågor
2. Val av justerare samt tid och plats för justering

Informationsärenden

3. Vård- och omsorgsnämndens månadsuppföljning per 2016-06-30
4. Rapportering av ej verkställda beslut Vård- och omsorgsnämnden per 2016-06-30
5. Information från förvaltningen
 - a) Förändringsarbetet inom socialförvaltningen
 - b) Statliga stimulansmedel inom hemtjänst 2015
 - c) Information om studiebesök och utbildningsdag
 - d) Beställning av boende inom socialpsykiatri
 - e) Medborgardialoger under hösten 2016
 - f) Nya utförare

Beslutsärenden

6. Vård- och omsorgsnämndens budget 2017, plan 2018-2019
7. Förfrågningsunderlag Enebacken

8. Hemtjänstavveckling i egen regi
9. Stimulansmedel till Kanalhuset
10. Daglig verksamhet 67 år och äldre
11. Medborgarsförslag; Broddar till pensionärer, 65+

12. Individärenden

- 12.1 Ansökan om ekonomiskt stöd till skälig kostnad för personlig assistans
- 12.2 Ansökan om personlig assistans
- 12.3 Ansökan om korttidsvistelse i familj
- 12.4 Ansökan om bostad med särskild service för barn och ungdomar
- 12.5 Ansökan om bostad med särskild service för barn och ungdomar
- 12.6 Ansökan om dagverksamhet
- 12.7 Ansökan om särskild boende (delas ut vid sammanträdet)

13. Anmälan delegationsbeslut

- 13.1 Delegationslistor Procapita, juni-juli 2016 (finns i pärmen)
- 13.2 Ordförandebeslut 2016-05-31, korttidsvistelse enligt LSS
- 13.3 Ordförandebeslut 2016-06-20, korttidsvistelse enligt LSS
- 13.4 Ordförandebeslut 2016-06-20, daglig verksamhet enligt LSS
- 13.5 Ordförandebeslut 2016-06-20, korttidsvistelse enligt LSS
- 13.6 Ordförandebeslut 2016-06-21, personlig assistans enligt LSS
- 13.7 Ordförandebeslut 2016-06-29, korttidsvistelse enligt LSS
- 13.8 Ordförandebeslut 2016-06-29, särskild boende enligt SoL
- 13.9 Ordförandebeslut 2016-06-30, ekonomiskt stöd till personlig assistans enligt LSS
- 13.10 Ordförandebeslut 2016-06-30, bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt LSS
- 13.11 Ordförandebeslut 2016-07-04, HVB-hem enligt SoL
- 13.12 Ordförandebeslut 2016-07-04, korttidsvistelse enligt LSS
- 13.13 Ordförandebeslut 2016-07-07, Yttrande till förvaltningsrätten
- 13.14 Ordförandebeslut 2016-08-17, bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt LSS

14. Delgivningar

- 14.1 PS § 7:3 Ekonomi i balans inom hemtjänstverksamhet i egen regi (finns i pärmen)
- 14.2 PS § 6:6 Insatsen Personlig assistans enligt Socialförsäkringsbalken (SFB)
- 14.3 Statistikrapport kommunal vård juli (finns i pärmen)
- 14.4 Dom från förvaltningsrätten i Stockholm i mål nr. 9252-16
- 14.5 Beslut IVO Lex Maria gällande PS 2016-0061

3.

Vård- och omsorgsnämndens månadsuppföljning per
2016-06-30

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2016-09-01

Dnr VON 2016/

Vård- och omsorgsnämndens månadsuppföljning 2016-06-30

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Månadsuppföljning per 2016-06-30 och prognos per 2016-12-31 noteras.
2. Månadsuppföljning och prognos överlämnas till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Nämndens utfall för perioden uppgår till -280 855 tkr vilket motsvarar 100 % av periodbudgeten. Per sista juni finns en negativbudgetavvikelse på 38 tkr, vilket är i nivå med föregående månad. Bokslutsprognosen för helåret är samma som föregående månad med +/-0. 650 tkr har lagts till årets budget och prognos och avser extra lönesatsningar för andra halvåret 2016.

Bilagor

1. "Ekonomisk uppföljning per den 30 juni, Vård- och omsorgsnämnden", 2016-07-16.

Anders Lindblad
T.f. förvaltningschef

Christer Hansson
Controller

Christer Hansson
Controller

Ekonomisk uppföljning per den 30 juni, Vård- och omsorgsnämnden

Ekonomisk sammanställning

Driftsredovisning per slag (belopp i tkr)	HELÅR				PERIOD: JAN -JUNI			
	Budget 2016	Prognos 2016	Budget- avvikelse	Utfall 2015	Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse	%
Verksamhetens intäkter								
Avgifter	23 011	23 011	0	21 957	11 506	11 574	69	101%
Övriga intäkter	45 989	45 039	-950	48 278	22 994	22 278	-717	97%
Summa intäkter	69 000	68 050	-950	70 235	34 500	33 852	-648	98%
Verksamhetens kostnader								
Personalkostnader	-28 348	-28 148	200	-26 878	-13 942	-12 484	1 458	90%
Lokal kostnader	-40 795	-40 795	0	-39 743	-20 398	-20 911	-513	103%
Kapitalkostnader	-852	-852	0	-876	-426	-426	0	100%
Köp av verksamhet	-531 991	-531 341	650	-519 845	-264 870	-264 062	808	100%
Övriga kostnader	-31 364	-31 264	100	-32 162	-15 682	-16 825	-1 143	107%
Summa kostnader	-633 350	-632 400	950	-619 504	-315 317	-314 707	610	100%
Verksamhetens nettokostnad	-564 350	-564 350	0	-549 269	-280 817	-280 855	-38	100%

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	HELÅR				PERIOD: JAN -JUNI			
	Budget 2016	Prognos 2016	Budget- avvikelse	Utfall 2015	Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse	%
Nämnd och ledningsstab	-33 814	-33 814	0	-32 916	-16 675	-16 324	351	98%
Särskilt boende	-152 896	-147 156	5 740	-134 125	-75 993	-72 275	3 718	95%
Korttidsplatser äldreomsorg	-28 768	-28 003	765	-36 960	-14 306	-13 551	755	95%
Hemtjänst	-93 378	-99 883	-6 505	-98 046	-46 414	-51 642	-5 228	111%
Övrig äldreomsorg	-14 071	-13 321	750	-11 465	-7 036	-5 552	1 484	79%
Korttids LSS	-17 746	-18 146	-400	-20 592	-8 873	-9 776	-903	110%
LSS-boende	-111 343	-111 343	0	-101 881	-55 381	-55 085	296	99%
Daglig verksamhet LSS	-30 170	-30 170	0	-29 607	-15 085	-14 912	173	99%
Övrig LSS-verksamhet	-6 729	-6 429	300	-7 013	-3 364	-3 351	13	100%
Vård psyk funktionshindrade	-17 640	-18 390	-750	-18 360	-8 808	-9 006	-198	102%
Övrig omsorg psyk funk hindr	-21 838	-21 738	100	-21 308	-10 903	-11 183	-280	103%
Personlig assistans LSS	-12 717	-12 717	0	-11 927	-6 359	-6 580	-221	103%
Personlig assistans SFB	-21 676	-21 676	0	-23 491	-10 838	-10 839	-1	100%
Personligt Ombud	-1 564	-1 564	0	-1 578	-782	-779	3	100%
Verksamhetens nettokostnad	-564 350	-564 350	0	-549 269	-280 817	-280 855	-38	100%

Sammanfattning

Nämndens utfall för perioden uppgår till -280 855 tkr vilket motsvarar 100 % av periodbudgeten. Per sista juni finns en negativbudgetavvikelse på 38 tkr, vilket är i nivå med föregående månad. Bokslutsprognosen för helåret är samma som föregående månad med +/- 650 tkr har lagts till årets budget och prognos och avser extra lönesatningar för andra halvåret 2016.

Kommentarer till utfall

Nämndens utfall för halvåret 2016 ger en negativ budgetavvikelse 38 tkr. Det innebär en försämring sedan maj med 12 tkr.

I maj flyttades de 6 mnkr som låg som besparing på nämnd- och ledningsstab över till respektive verksamhet för att bättre återspegla den nyvarande budgeten som besparingarna sker under. Det innebär att hemtjänst får ett besparingskrav på 5 415 tkr/helår. Vidare flyttades 585 tkr/helår i maj till korttidsboende som avser minskade platser korttidsboende från 20 till 19 platser.

Inom särskild boende äldreomsorg finns för perioden ett överskott om 3,7 mnkr. En av anledningarna är att beläggningsgraden varit hög i de boenden där nämnden betalar för tomma platser och tomgångsersättningen är därmed lägre. Detta innebär att köp av externa särskilda boendeplatser (Muskötvägen inkluderad) betydligt lägre än budgeterat vilket delvis kan förklaras av att brukarna själva istället valt att flytta till Enebacken, Vårdbo eller Solskiftet.

Även för korttidsplatser har volymerna för externt köpta platser minskat och är i början av året cirka två färre i snitt per månad än budgeterade 7,4 stycken. Detta har lett till ett ackumulerat överskott under 6 månader på 0,7 mnkr.

Inom hemtjänst har den negativa budgetavvikelsen ökat ytterligare och uppgår per juni till 5,2 mnkr. Ökningen av antalet utförda timmar jämfört med beslutade timmar är fortfarande orsaken och det kan också vara så att ökningen inom hemtjänst är större på grund av att färre än beräknat flyttat till särskilt boende. I juni låg antalet utförda jfr beslutade timmar på 84,9 %. Noterbart är att egenregi ligger på höga 88,3 % i juni.

Utförd tid i timmar 2016 hemtjänst	Jan	Febr	Mars	April	Maj	Juni	Ack 2016	2015	2014
TOTALT EGENREGI UTFÖRDA	8 345	7 940	8 417	7 797	8 371	8 397	49 267	108 130	122 949
TOTALT EGENREGI VERKSTÄLLDA	10 372	9 531	9 737	9 121	9 462	9 512	57 735	143 268	172 522
% UTFÖRDA / VERKSTÄLLDA	80,5%	83,3%	86,4%	85,5%	88,5%	88,3%	85,3%	75,5%	71,3%
TOTALT EXTERNA UTFÖRDA	13 492	12 926	14 252	13 918	14 030	13 110	81 728	142 079	118 857
TOTALT EXTERNA VERKSTÄLLDA	16 339	15 367	16 515	15 960	16 615	15 812	96 608	170 736	144 892
% UTFÖRDA / VERKSTÄLLDA	82,6%	84,1%	86,3%	87,2%	84,4%	82,9%	84,6%	83,2%	82,0%
TOTALT HELA KOMMUNEN UTFÖRDA	21 837	20 866	22 669	21 715	22 401	21 507	130 995	250 209	241 806
TOTALT HELA KOMMUNEN VERKSTÄLLDA	26 711	24 898	26 252	25 081	26 077	25 324	154 343	314 004	317 414
% UTFÖRDA / VERKSTÄLLDA	81,8%	83,8%	86,4%	86,6%	85,9%	84,9%	84,9%	79,7%	76,2%
Utförda tid fördelning									
ANDEL EGEN REGI	38,2%	38,1%	37,1%	35,9%	37,4%	39,0%	37,6%	43,2%	50,8%
ANDEL EXTERNA	61,8%	61,9%	62,9%	64,1%	62,6%	61,0%	62,4%	56,8%	49,2%

Övrig äldreomsorgs positiva avvikelse om 1,5 mnkr består av att fiskvård till äldre på 0,5 mnkr som ej utbetalts och att daglig verksamhet för personer över 67 år ej beslutats om.

Inom LSS-verksamheter finns ett underskott för korttidsvistelse barn med 0,9 mnkr, anledningen är fler beviljade dagar till barn är budgeterat.

I tabellen nedan redovisas statistik för kommunalt bostadstillägg som infördes från 1 juli 2015. Ny period börjar från 1 april varje år, därav minskningarna av beviljade och avslag i april 2016.

Kommunalt bostadstillägg	nov-15	dec-15	jan-16	feb-16	mar-16	apr-16	maj-16	jun-16
Antal beviljade, totalt	43	46	52	53	55	45	51	57
Antal avslag, totalt	6	6	6	6	6	1	1	1
Belopp per månad	45 268 kr	48 697 kr	56 729 kr	58 063 kr	60 499 kr	49 217 kr	55 449 kr	63 266 kr

Kommentarer till bokslutsprognos

Helårsprognosen för juni ligger oförändrad på totalnivå jämfört med föregående period vilket ger ett resultat utan budgetavvikelse.

Särskild boendes prognos förbättras med 1 600 tkr i juni med anledning av att vi haft högre beläggning på de enheter som vi har tomgångsersättning.

Hemtjänsten försämras med 1 090 tkr i juni med anledning av de höga utförandegraderna inom hemtjänsten.

LSS boende förbättras prognosen med 460 tkr i juni, här låg ett underskott i prognosen tidigare men som det ser ut idag så är en prognos enligt budget mera troligt.

Korttidsvistelse barns prognos försämras med 970 tkr i juni, då antalet beslutade dagar succesivt ökat under året.

Åtgärdsplanen som togs fram i början av året verkar hittills vara realistisk. Det enda som förändrats något är de beräknade ekonomiska effekterna av upphörd ersättning för delegering. Ett avtal har tecknats med landstinget avseende tredje kvartalet där hemtjänstpersonalen fortfarande utför delegerade uppgifter och att vi då får en ersättning från landstinget på 300 tkr. De tar sedan över ansvaret från och med oktober vilket gör att effekten av besparingen minskas med 150 tkr även om lösningen för övrigt är mycket tillfredställande.

Redogörelse för tomma platser per juni

Under juni månad betalade Vård- och omsorgsnämnden totalt för 286 tomdygn i särskilt boende vilket motsvarar 9,6 platser till en sammanlagd kostnad av 321 tkr. I tabellen nedan redovisas antal dygn och beläggingsgrad per boende:

Enhet	Dygn	Beläggingsgrad
Solskiftet	47	-96%
Vårdbo	46	-94%
Enebacken	194	-94%
Totalt	287	-94%

Inom LSS-boende utgår ingen speciell tomgångsersättning utan full ersättning utgår för alla platser som beslutats vara respektive enhets fasta kapacitet. Under juni fanns sammantaget 1 plats tom, då Smedby stängde 3 platser från och med 1 maj. Kostnaden för platsen uppgår till 65 tkr. I tabellen nedan visas vilka enheter som hade tomma platser och hur många:

Enhet	Tomma platser
Oppsättra GB	1
Totalt	1

Helårseffekten av ovanstående ersättningar för tomma platser skulle uppgå till cirka 4,6 mnkr om volymerna var enligt ovan.

Nyckeltal

	Budget 2016	Prognos 2016	Utfall 2015
Nyckeltal äldreomsorg			
Särskilt boende, årsplatser	246	240	221
Särskilt boende, snittkostnad/dygn	1 753	1 750	1 662
Korttidsplatser, antal dygn	13 322	12 714	16 948
Korttidsplatser, snittkostnad/dygn	2 100	2 100	2 274
Utskrivningsklara, antal dygn	50	38	51
Utskrivningsklara, snittkostnad/dygn	4 229	4 229	4 013
Hemtjänst, utförda timmar dag och kväll	245 506	257 243	250 209
- varav extern regi	62%	63%	57%
Hemtjänst, antal kunder	550	554	544
Hemtjänst, pris/utförd timme	394	394	387

	Budget 2016	Prognos 2016	Utfall 2015
Nyckeltal funktionshinder			
Boende, antal vuxna egen regi	103	101	105
Boende, antal vuxna extern regi	37	40	29
Boende, antal barn	10	10	11
Daglig verksamhet enl. LSS, antal personer	171	171	169
Korttidsvistelse, antal dygn	3 844	4 044	5 125
Korttidstillsyn, antal barn	33	33	31
Hem för vård och boende (HVB), antal dygn	8 494	9 048	9 320
Hem för vård och boende (HVB), snittkostnad/dygn	2 262	2 209	2 220
Boendestöd, antal personer	131	131	128
Boendestöd, antal timmar	15 378	15 378	15 155
Sysselsättning enl. SoL, antal pass Kanalhuset	6 091	5 945	6 091
Personlig assistans LSS, antal personer	18	18	21
Personlig assistans SFB, antal personer	69	69	72

4.

Rapportering av ej verkställda beslut Vård- och omsorgsnämnden per 2016-06-30

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2016-08-10
Dnr VON 2016/0047

Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS 2016-06-30 från Vård- och omsorgsnämnden

Sammanfattning

Rapporten avser äldreomsorg enligt SoL och omsorg till personer med funktionsnedsättning enligt SoL och LSS.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Anteckna rapporten till protokollet.
2. Överlämna rapporten till Kommunfullmäktige och revisorerna.

Bakgrund

Kommunen har skyldighet enligt 16 kap 6 f § socialtjänstlagen (SoL) och enligt 28 f § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och revisorerna rapportera gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum.

Vård- och omsorgsnämnden ska även lämna statistikrapport till Kommunfullmäktige över hur många gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte verkställts inom tre månader från dagen för gynnande beslut.

Förvaltningens slutsatser

SoL

Det fanns tre ej verkställda beslut enligt SoL att rapportera den 30 juni 2016.

- Ett beslut avser trygghetslarm. Den enskilde har tackat nej och därefter återtagit ansökan i april.
- Ett beslut avser kontaktperson. Lämplig uppdragstagare saknats. Verkställt i april.
- Ett beslut avser dagbehandling i anslutning till skolgång. Ej kunnat verkställas då skolplats inte kunnat erbjudas i aktuell skola. Beslutet upphörde 15 juni.

LSS

Det fanns sjuutton ej verkställda beslut enligt LSS att rapportera den 30 juni 2016.

- Sju beslut avser bostad med särskild service för vuxna: Tre beslut är nu verkställda. Övriga fyra personer som väntar på bostad med särskild service för vuxna har tackat nej till olika erbjudanden inom kommunen eller utanför kommunen. En av dessa väntar på särskilt anpassad bostad.
- Sex beslut avser korttidsvistelse. Tillgången till platser på helger är begränsad, de berörda har fått erbjudanden om alternativ vardagar. Ett beslut är nu verkställt. Två barn väntar på korttidsvistelse i familjehem.

Tjänsteutlåtande

- Två beslut avser daglig verksamhet, erbjudanden har lämnats och ett beslut har nu verkställts.
- Ett beslut avser bostad med särskild service barn eller ungdomar: Familjen avvaktat.
- Ett beslut avser avlösarservice. Dialog pågår med familjen om rekrytering.

Anders Lindblad
Tf. Socialchef

Sigbritt Sundling
Enhetschef

Expedieras

Kommunfullmäktige
Revisorerna

6.

Vård- och omsorgsnämndens budget 2017,
plan 2018-2019

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2016-08-23

Dnr VON 2016/0060

Vård- och omsorgsnämndens budget 2017, plan 2018-2019

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Godkänna Vård- och omsorgsnämndens budget 2017, plan 2018-2019.
2. Överlämna Vård- och omsorgsnämndens budget 2017, plan 2018-2019 till kommunstyrelsen.

Förvaltningens slutsatser

Kommunfullmäktige har i juni 2016 beslutat om Direktiv och anvisningar för upprättande av förslag till budget 2017 och plan 2018-2019 samt beslutat om preliminära ramar för nämnderna. Socialförvaltningen har utifrån dessa direktiv och anvisningar upprättat bifogat förslag till Verksamhetsplan för Vård- och omsorgsnämnden med budget 2017 och plan 2018-19.

Bilagor

1. "Vård- och omsorgsnämnden Verksamhetsplan med budget 2017, plan 2018-19".

Anders Lindblad
T.f. socialchef

Vård- och omsorgsnämnden

Budget 2017, Plan 2018-19

Augusti 2016

Ordförande: Mikael Ottosson
T.f. förvaltningschef: Anders Lindblad

Innehållsförteckning

Ekonomisk sammanfattning	3
Förändringar i förhållande till budget 2016	5
Behov som inte ryms inom den preliminära budgetramen	5
Omvärld, utveckling och förändringar – framåtblick	7
Äldre	7
Funktionshinder	8
Socialförvaltningens organisation	8
Mål och riktlinjer	9
Kommunikation/dialog	9
Aktuellt och förändringar i verksamheten i förhållande till budget 2016	10
Hemtjänst	10
Angående Produktionsstyrelsen förslag om hemtjänstavveckling	10
Särskilda boenden för äldre (SÄBO)	11
Dubbla hyreskostnader	11
Stimulansmedel	12
Korttidsverksamhet	12
Anhörigstöd	12
Funktionshinder	13
Bostadssituationen	13
Behov av socialpsykiatri ökar	14
Vardagsstöd till barn med funktionsnedsättning	14
Daglig verksamhet för äldre över 67 år med funktionsnedsättning	15
Hälsa- och sjukvård inom LSS	15
”Hemmasittare”	15
Handläggning enligt IBIC	16
Organisering av hälso- och sjukvård	16
Välfärdsteknologi	17
Hälsa- och sjukvård	17
Vård och omsorg	18
Kontroll och uppföljning	18
Våld i nära relationer	18
Personalsituationen	19
Miljömål	20
Styrtal	21
Lokaler	22
Ekonomisk riskanalys	22
Bilagor	23

Ekonomisk sammanfattning

SAMMANSTÄLLNING

Driftredovisning per slag tkr	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018 exkl prisutv.	Plan 2019 exkl prisutv.
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	23 011	24 211	24 816	25 437
Övriga intäkter	45 989	46 889	48 061	49 263
Summa Intäkter	69 000	71 100	72 878	74 699
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-28 348	-29 707	-30 450	-31 211
Lokalkostnader	-40 795	-41 407	-42 442	-43 503
Kapitalkostnader	-852	-861	-883	-905
Köp av verksamhet	-531 991	-554 847	-568 718	-582 936
Övriga kostnader	-31 364	-31 978	-32 777	-33 597
Summa kostnader	-633 350	-658 800	-675 270	-692 152
Verksamhetens nettokostnader	-564 350	-587 700	-602 393	-617 452

Driftredovisning per verksamhet tkr	Budget 2017			
	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto i %
Nämnd och Stab	-35 137	-283	-35 420	6%
Särskilt boende	-193 385	37 539	-155 845	27%
Korttidsplatser äldre	-33 710	4 387	-29 323	5%
Hemtjänst	-111 436	8 792	-102 644	17%
Övrig äldreomsorg	-17 786	3 944	-13 842	2%
Korttids LSS	-19 365	876	-18 490	3%
LSS boende	-126 269	10 343	-115 926	20%
Daglig verksamhet LSS	-31 782	478	-31 305	5%
Övrig LSS	-6 668	-191	-6 860	1%
Vård psykiskt funktionshindrade	-20 800	2 420	-18 381	3%
Övrig omsorg psyk funk hindr	-23 199	738	-22 461	4%
Personlig Assistans LSS	-14 725	611	-14 113	2%
Personlig Assistans SFB	-21 520	24	-21 496	4%
Personligt ombud	-3 017	1 423	-1 593	0%
Summa	-658 800	71 100	-587 700	100%

Den totala preliminära ramen för 2017 är 587 700 tkr, kostnaderna 659 000 tkr och intäkterna 71 300 tkr.

Totalt har nettokostnadsramen ökad med 23 350 tkr, där indexuppräknings av intäkter och kostnader står för 10 910 tkr och volym/övriga ändringar står för 12 440 tkr. Intäkterna har räknats upp med 2 %, löner med 2,5 %, hyror med 1,5 %, köp av verksamhet 2 % och övriga kostnader med 1 %.

Förändringar budget 2016 till 2017	Kostnader	Intäkter	Netto
Budget 2016	-633 350	69 000	-564 350
Intäkt indexuppräkning 2 %		1 380	1 380
Kostnad indexuppräkning ca 2 %	-12 290		-12 290
Helårseffekt lönesatsningen VON	-650		-650
Nya datorer till de på VON	-300		-300
Friskvård äldre engångskaraktär 2016	500		500
Hemtjänst timmarna till 255 000 år 2015	-7 960	500	-7 460
Korttids LSS. 200 dygn volym ytterligare korttids LSS	-400		-400
LSS- Boende. Ökar platser tot 140 till 145, dvs 5 platser till	-2 600	170	-2 430
Daglig verksamhet 5 platser till 2017	-600	50	-550
Vård psyk funktionshindrade, unga vuxna med ökad stöd	-400		-400
Övrig omsorg psyk funk hindr, ökade kostnader	-200		-200
Personlig assistans LSS, 4 fler brukare 2017	-1 150		-1 150
Personlig assistans SFB, 2 brukare mindre 2017	600		600
Totalt budgetförslag 2017	-658 800	71 100	-587 700
Preliminära budgetramen	659 000	-71 300	587 700
Skillnad budgetförslag vs budgetram	200	-200	0

Driftredovisning per verksamhet tkr	Budget 2016	Budget 2017	Nettoförändring, Tkr
Nämnd och Stab	-33 814	-35 420	-1 606
Särskilt boende	-152 896	-155 845	-2 949
Korttidsplatser äldre	-28 768	-29 323	-555
Hemtjänst	-93 378	-102 644	-9 266
Övrig äldreomsorg	-14 071	-13 842	229
Korttids LSS	-17 746	-18 490	-744
LSS boende	-111 343	-115 926	-4 583
Daglig verksamhet LSS	-30 170	-31 305	-1 135
Övrig LSS	-6 729	-6 860	-131
Vård psykiskt funktionshindrade	-17 640	-18 381	-741
Övrig omsorg psyk funk hindr	-21 838	-22 461	-623
Personlig Assistans LSS	-12 717	-14 113	-1 396
Personlig Assistans SFB	-21 676	-21 496	180
Personligt ombud	-1 564	-1 593	-29
Summa	-564 350	-587 700	-23 350

Förändringar i förhållande till budget 2016

Vård- och omsorgsnämndens preliminära budgetram för 2017 har sedan föregående år utökats med 23,35 mkr enligt Kommunfullmäktiges beslut om preliminära ramar. Utöver de 10,9 mkr för indexuppräknings av nettokostnader och 12,2 mkr för förväntade volymökningar har övriga justeringar gjorts för lönesatsning och inköp av nya datorer om 0,95 mkr.

Inom äldreomsorgen har all volymtillväxt lagt till hemtjänst som har stora underskott under 2016. Trots att en stor besparing genomförs 2016 så har kostnaderna fortsatt stiga då utförandegraden av beslutade timmar succesivt ökat till ca 85 % idag.

Inom särskilt boende ligger volymerna kvar på samma nivåer som under 2016. Befolkningsutvecklingen med allt fler över 80 år innebär egentligen en volymtillväxt. Förutsättningarna för klara en oförändrad totalkostnad 2017 är att tomplatser som vi redan betalar för kan beläggas eller att vi genom olika åtgärder slipper att ersätta för tomplatser samt att användningen av korttidsplatser minskar ytterligare.

Inom LSS så ökar LSS-boende med 5 helårsplatser pga. att nytt boende blir färdigt samt att vi behöver köpa mer externa platser. Korttidsvistelse barn budgeterar vi med att de skall öka med ca 200 dagar under 2017. För daglig verksamhet inom LSS budgeterar vi med 5 nya brukare under 2017.

Inom assistans SFB tror vi på en minskning av 2 stycken brukare då vi ser att försäkringskassan har blivit hårdare i sin bedömning. Detta medför att vi ser ett ökat tryck inom assistans LSS som beslutas av kommunen med 4 stycken brukare, varför nettovolymer ökar inom assistans.

Slutligen så ser vi ett visst ökat behov för psykiskt vuxna funktionshindrade om ca 400 tkr och för övrig omsorg psyk funktionshindrade med ca 200 tkr.

Behov som inte ryms inom den preliminära budgetramen

I enlighet med direktiven redovisar vi ovanstående sammanställning i överensstämmelse med den preliminära ramen.

Åldersgruppen 80 år och äldre ökar i betydligt större omfattning än den åldersgrupp som nuvarande volymberäkningar utgår ifrån. I den fortsatta budget- och planeringsprocessen inför 2017 men särskilt inför kommande år bör detta bli föremål för dialog och översyn.

Behoven beskrivs också i denna verksamhetsplan och nedan redovisas en preliminär sammanställning av de behov som inte ryms inom den preliminära ramen. När vi erhåller beslut om den slutliga ramen kommer dessa sedan att prioriteras och konkretiseras i internbudgetarbetet.

Kostnad	Belopp tkr
Dubbla hyror	200
Daglig verksamhet över 67 år	600
Ökad assers 278 – 288	500
Biståndshandl socpsyk	650
Anhörigstöd	650
IBIC	650
Friskvård äldre	500
HSL LSS	1 500
Välfärdsteknologi	2 000
Totalt	7 250

Beslutet om att i budget 2016 sänka ersättningen för personlig assistans LSS från 288:- till 278:- prövas nu i några enskilda ansökningar om ”ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för personlig assistans”. Bedömningen är att ”skäligen kostnader är 288:-. Detta kan komma att innebära att det kommer fler ansökningar eller att ersättningen måste höjas.

I nämndens arbete och planering med ”Friskvård Äldre” har det förutsatts att det är en permanent utökning av ramen och inte en engångsinsats.

I internbudgetsammanhanget bör också kalkyleras vilka kostnader som uppkommer under 2017 för implementeringen av den nya organisationen så att medel för detta kan ställas till förfogande för kompetensutvecklingsinsatser m.m.. De har inte kunnat kalkyleras eller redovisas i skrivande stund.

I övrigt kommenteras ovan redovisade behov under respektive rubrik i verksamhetsplanen nedan.

Omvärld, utveckling och förändringar – framåtblick

Äldre

Att vi blir allt äldre är förvisso en gammal sanning. Bland SCBs alla spännande sidor med statistik finns en animerad ålderspyramid från 1850 och fram till idag. Och från början gör den skäl för namnet pyramid men från 40-talet och framåt förändras figuren och nu är det en tämligen jämntjock varelse med en liten ”topp” av de som är över nittio år. Bilden för 2015 kommenteras av SCB: ”En fruktsamhet på 1,9 barn per kvinna i genomsnitt och medellivslängden 80,3 år för män och 84,0 år för kvinnor som noterades 2015 medför på sikt en ålderspyramid som alltmer liknar en rektangel. Utan tillskott av invandring skulle resultatet kunna bli en minskande folkmängd”. En paradox alltså att de flyktingsströmmar vi nu upplever som ett problem kanske är den långsiktiga räddningen för vårt välfärdssamhälle.

Förändringarna i befolkningssammansättningen är den viktigaste omvärldsfaktorn som påverkar behov och kostnader inom Vård- och omsorgsnämndens verksamhet. Av de prognoser SCB gör framgår att gruppen 80 år och äldre i absoluta tal fram till 2060 kommer att öka från cirka en halv miljon idag till drygt 1,2 miljoner 2060 och eftersom befolkningen beräknas öka i långsammare takt (från cirka 10 till 13 miljoner) så ökar andelen 80 år och äldre från 5% till drygt 9%.

I Österåkers kommun är andelen 80 år och äldre i kommunen 3,7 % att jämföra med riksgenomsnittets 5,1 %. De närmaste åren sker en kraftig ökning såväl i absoluta tal och kommunen kommer successivt att närma sig riksgenomsnittet. Enligt den bostadsförsörjningsplan som tagits fram i Översiktsplanerarbetet så kommer antalet 80 år och äldre att öka med drygt 25 % (!) fram till 2020. I nuläget finns det cirka 1548 personer som är 80 år och äldre vilket kommer att öka till cirka 1965 personer 2020 dvs drygt 400 personer.

Som jämförelse kan nämnas att hela befolkningen motsvarande period beräknas öka med cirka 8 % medan gruppen 65 – 79 år enbart ökar med 4 %. Ur resurssynpunkt är det i åldersgruppen 65-79 år bara knappt 1% som bor i särskilt boende och cirka 3% har hemtjänst.

Av de som är 80 år och äldre bor cirka var tionde i särskilt boende och mer än var femte har hemtjänst (men det är också anmärkningsvärt att så många av våra äldre klarar sig utan insatser!). Kommunens genomsnittliga kostnadsnivå för de som är 80 år och äldre är cirka 240 tkr per år och kostnaderna för äldreomsorgen i Österåker ligger i paritet med riksgenomsnittet. Nettokostnadsavvikelsen år 2015 var 0,3 vilket innebär en försumbar avvikelse från riksgenomsnittet.

När det gäller särskilt boende för äldre så råder genom det tillskott som skett senaste året just nu balans mellan utbud och efterfrågan. Behoven i enlighet med ovanstående beräkningar kommer den närmaste femårsperioden ligga på cirka 50 platser vilket gott och väl kommer att kunna tillgodoses genom de två planerade äldreboenden som nu är på gång med sammanlagt knappt 100 platser. Det finns osäkerhetsfaktorer i LOV-platser: de är inte garanterade till just Österåkers kommun men det kan också tillkomma fler utförare. I ett tioårsperspektiv kommer inte platserna att räcka och vi vet att det tar lång tid innan ett äldreboende finns på plats.

Funktionshinder

Funktionshinder är betydligt svårare att kvantifiera. Ålder är en objektiv och absolut gräns till skillnad från begreppet funktionshinder. Det beräknas att 1,3 – 1,8 miljoner svenskar har någon form av funktionshinder och knappt 10 % av befolkningen är i behov av hjälpmedel. En dryg halv miljon över 16 år har rörelsenedsättning varav hälften över 80 år. Cirka 130 000 är rullstolsburna och 250 000 har rollatorer osv. Prognoser är svåra då många olika faktorer kan påverka utvecklingen.

Kommunernas direkta kostnader för funktionshindrade är utslagna på invånare 0-64 år och är cirka 8 800:- och placerar kommunen i ”mittfältet”. Det finns en tydlig trend att staten via hårdare prövningar hos Försäkringskassan vältrar över ansvar och kostnader på kommunerna utan att kompensera ekonomiskt. Det beror inte på att behoven minskar utan enbart en hårdare prövning. De största kostnader inom området funktionshinder är för LSS-boende. Genomsnittskostnaden per plats och år (exklusive lokalkostnader) är i storleksordningen 700 tkr.

De senaste årens boendeprognoser för denna grupp är entydiga och visar på ett behov på cirka 100 platser fram till 2022 dvs cirka 15 platser per år.

Förutom de ekonomiska aspekterna och finansieringsbehoven så kommer självklart personal- och kompetensförsörjningen för såväl äldreomsorgen som omsorgen om de funktionshindrade att vara en kritisk faktor. Vård- och omsorgsnämnden är en beställarnämnd och har inte det direkta ansvaret men måste för att värna kvalitet och säkerhet följa utvecklingen noga och vid behov vara beredd att ta initiativ.

Sammanfattningsvis är de behov som styr Vård- och omsorgsnämndens verksamhet relativt lätta att förutse och planera för. Det handlar i grunden om befolkningsutveckling och förändringar i sammansättningen av befolkningen. Den är exempelvis inte särskilt konjunkturkänslig men däremot opinionskänslig vilket är en orsak till att den ytterst måste vara politiskt styrd. Det är ständigt en avvägning mellan olika behov i relation till tillgängliga resurser. För att kunna göra dessa prioriteringar måste sakliga underlag och analyser om nuläget och den framtida utvecklingen ställas till beslutsfattarnas förfogande.

Socialförvaltningens organisation

Socialförvaltningen är en sammanhållen organisation som får uppdrag, bereder ärenden och ger service till två nämnder: Vård- och omsorgsnämnden och Socialnämnden. Under 2016 har i nära samverkan med fackliga företrädare en ny organisation tagits fram. Den innebär mindre enheter med varsin enhetschef där ansvar och befogenheter har decentraliserats ytterligare. Nuvarande fyra enheter har blivit sju: Barn- och ungdomsstöd; Flyktingstöd; Ekonomiskt bistånd; Stöd till äldre och funktionsnedsatta; Vuxenstöd; Stöd och behandling samt Familjerätt och rekrytering. Till socialförvaltningens ledning knyts också två stabsfunktioner med varsin chef: en stab med ansvar för att ge stöd till enhetscheferna och bereda allmänna ärenden för båda nämnderna och en administrativ enhet med samma ansvar när det gäller enskilda ärenden.

Mål och riktlinjer

Kommunfullmäktige har beslutat om inriktningsmål med indikatorer. I förra årets verksamhetsplan togs resultatmål fram utifrån inriktningsmålen som redovisas i bilaga 1. Inför höstens arbete med internbudget och verksamhetsplan kommer en översyn och eventuell revidering av resultatmål m.m. att göras.

Kommunikation/dialog

En förutsättning för att människor ska söka stöd hos Vård- och omsorgsnämnden är att de förstår hur de går till väga och vad de kan få för hjälp. Detta ställer krav på kommunikation- och informationsinsatser. Nämnden ska därför göra följande:

- Sträva efter ett läsbarhetsindexvärde under 40 (lättläst) på sina webbtexter samt texter i informationsmaterial. Arbetet med detta pågår sedan 2015.
- Sträva efter att tillgänglighetsanpassa information utifrån olika funktionsnedsättningar.
- Se över möjligheten att komplettera informationen på webben med informationsvideos.
- Se över möjligheten att ha medborgardialoger med olika målgrupper i syfte att informera och få återkoppling på nämndens arbete.
- Undersöka i vilket format olika målgrupper föredrar att få information och vad de anser om det befintliga utbudet.
- Undersöka hur man effektivast når barn och ungdom i olika målgrupper under 18 år med information.
- Eftersom Österåkers kommun är finsk förvaltningsområde måste information finnas tillgänglig på finska.

Aktuellt och förändringar i verksamheten i förhållande till budget 2016

Hemtjänst

Som en del av ett kontinuerligt förbättringsarbete men också på grund av besparingsbetinget inom VONs verksamhetsområde genomförs strukturella förändringar i förutsättningarna för att bedriva hemtjänst under 2016 och framåt. Bland annat:

- Hemtjänstutförarna kommer under 2016 att överta åtgärdande av trygghetslarm för sina kunder under dag och kvällstid, alla dagar under året 07.00-22.30. Produktionsstyrelsens hemtjänst åtgärdar trygghetslarmen nattetid.
- Även kunder som enbart har trygghetslarm kommer från årsskiftet kunna välja vilken hemtjänstutförare som ska åtgärda deras larm.
- Ersättningen för så kallade bomtider (förutom vid sjukhusbesök) togs bort från 1 juli.
- Ersättningen för delegerade hälso- och sjukvårdsuppgifter tas bort från 1 oktober.
- IBS-beräkning av tid för utförande av hemtjänst har givit en fortsatt minskning av genomsnittligt beviljad tid per kund.

Som en effekt av IBS-beräkningarna så utförs mer tid i relation till beviljad. Denna åtgärd behöver inte få till konsekvens att den totala volymen ökar. Däremot ser vi en klar tendens att utförarna också genom ökad produktivitet utför mer av beviljad tid. Detta är självklart önskvärt men får negativa ekonomiska konsekvenser för VON då nämnden inte kompenseras för dessa kostnadsökningar som nämnden inte heller kan påverka.

Det är betydligt fler äldre personer som besöker och deltar i de aktiviteter som erbjuds i träffpunkternas verksamhet. Det ökade antalet besök har bland annat inneburit ett större tryck på Fyrens lokal. För att bättre kunna möta efterfrågan på aktiviteter samt ge utrymme till aktiviteter i lokalen har utökning av befintlig lokal gjorts samt att utökning av personal för verksamheten kommer att göras andra halvåret 2016.

Angående Produktionsstyrelsen förslag om hemtjänstavveckling

Produktionsstyrelsen beslutade 2016-07-05 att:

1. Meddela Vård- och omsorgsnämnden att Produktionsstyrelsen avser att på fastlandet avveckla hemtjänst dag- och kvällstid så att ekonomi i balans uppnås senast 2017-01-01.
2. Meddela Vård- och omsorgsnämnden att Produktionsstyrelsen avser att på Ljusterö och omgivande öar avveckla hemtjänst dag, kväll och natt samt utryckning vid trygghetslarm så att ekonomi i balans uppnås senast 2017-01-01.

Det är fullt möjligt att ur ett beställarperspektiv administrativt hantera en avveckling av hemtjänsten dag- och kvällstid på fastlandet under hösten 2016.

När det gäller Ljusterö föreslås tillsvidare att hemtjänstinsatser garanteras av Produktionsförvaltningen. Olika medel för att ge Ljusterö- och andra öbor möjligheten att välja alternativa utförare enligt LOV bör fortsatt undersökas. Nattpatrullverksamhet såväl på fastlandet som på Ljusterö/öarna, larm nattetid samt installation och administration av larm föreslås fortsatt ingå i beställningen till Produktionsförvaltningen.

Särskilda boenden för äldre (SÄBO)

Utifrån befintliga planer på etablering av nya äldreboenden enligt LOV kommer behovet av platser i permanent särskilt boende inom kommunen vara tillgodosett under de kommande åren.

I maj 2015 öppnade det första särskilda boendet med avtal enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem). Det totala antalet platser på äldreboenden i kommunen är för närvarande 237st.

Det finns flera pågående projekt, Attendo i Skånsta med ca 40 platser och Humana på Norrgårdsvägen med 54 platser. Dessa kommer troligen färdigställas under hösten 2017. På Ljusterö pågår en projektering av Armada Fastighets AB för ett särskilt boende om 8 platser som kan stå klart 2018. I Björnhammar pågår planläggning på mark som ägs av Armada. Där kommer det i framtiden finnas möjlighet att bygga 50 platser.

Detta innebär med stor säkerhet att det till 2018 kommer att finnas cirka 340 platser. Om fler utförare väljer att ansöka om att ingå i valfrihetssystemet enligt LOV kommer antalet platser att öka ytterligare. En annan osäkerhetsfaktor vid planering av antalet platser inom särskilt boende enligt LOV är den faktiska tillgången eftersom de enskilt drivna boendena inte är garanterade till enbart Österåkers kommun.

I skrivande stund (augusti 2016) finns fem lediga demensplatser och endast en person i kö till somatiska platser SÄBO. Det finns således i dagsläget inget behov av omvandling av omvårdnadsplatser till demensplatser som produktionsförvaltningen önskat på Solskiftets äldreboende. Många äldre upplevs ha behov av särskilda demensplatser trots att diagnosen saknas. Det behövs en mer långsiktig översyn i samband med att de nya SÄBO-platserna enligt LOV tillkommer under 2017. Det är självklart önskvärt att samtliga boenden inom valfrihetssystemet kan erbjuda omsorg till de personer med och utan demenssjukdom. Det förstärker medborgarnas möjlighet till valfrihet.

Dubbla hyreskostnader

Vid inflyttning till särskilt boende uppstår ofta dubbel hyreskostnad för den enskilde som ska säga upp hyreslägenhet, sälja bostadsrätt eller egen fastighet. I Regeringens proposition 2000/01:149 s.57 står att "Den enskilde bör... under en rimlig övergångsperiod efter flyttning till särskilt boende, äga rätt att förbehålla sig medel för boendekostnaden för den tidigare bostaden". Flertalet kommuner tar hänsyn till dubbla boendekostnader vid flytt till särskilt boende. Österåkers kommun bör också införa motsvarande tillämpning.

Detta kan enklast regleras genom att vid avgiftsberäkning lägga till kostnaderna för det dubbla boendet i förbehållsbeloppet för tid som man faktiskt haft extra utlägg, dock max 3 månader. Övriga kriterier som föreslås är att den enskilde är ensamboende, att hyresbostaden är uppsagd alternativt att bostaden är ute till försäljning. Det är svårt att beräkna kostnadseffekten men den torde ligga på cirka 200 tkr per år.

Stimulansmedel

Regeringen har givit Socialstyrelsen i uppdrag att administrera och följa upp satsningen på ökad bemanning inom äldreomsorgen under 2015-2018. Stadsbidraget omfattar totalt 2 miljarder kronor för 2016. För 2016 förfogar Österåkers kommun över 5,6 miljoner kronor i stimulansmedel. Syftet med satsningen är att skapa ökad trygghet och kvalitet för den enskilde inom äldreomsorgen genom ökad bemanning.

Vård- och omsorgsnämndens särskilda satsningar på aktiviteter och social stimulans under tidigare år har fallit väl ut. I år har medlen (1 milj kr) inriktats mot aktiviteter som ges via digitalisering det vill säga att använda olika digitala verktyg i aktiviteter och stimulans tillsammans med de äldre såväl individuellt som gemensamt. Utföraren kan rekvirera medlen från socialförvaltningen med en beskrivning över hur de tänkt använda medlen samt att det vid årets slut kommer ske uppföljning av hur medlen använts i verksamheterna.

Utgångspunkten är att båda satsningarna även kommer att göras under 2017.

Korttidsverksamhet

Vård- och omsorgsnämnden beslutade på produktionsförvaltningens önskemål och initiativ i april att inte förlänga avtalet gällande korttidsenheten i Alceahuset. I stället har ett avtal träffats med Förenade Care om 19 korttidsplatser på Muskötvägen. Avtalet sträcker sig till den 31 mars 2017 med möjlighet att förlänga avtalet. Korttidsverksamheten kommer att upphandlas under denna tid.

Överflyttningen från Alceahuset till Muskötvägen den 1 juli 2016 fungerade enligt planerna. Det har redan lett till bättre resursutnyttjande och därmed lägre kostnader. Utvecklingen tyder också på ett minskat totalt behov av korttidsplatser som också hänger samman med att tillgången på SÄBO-platser är god.

Inför den kommande upphandlingen av korttidsplatser bör ovanstående utveckling analyseras och ligga till grund för hur upphandlingen utformas och vilka volymer den ska omfatta.

Anhörigstöd

En viktig del av anhörigstödet utförs i vardagen: hemtjänst, dagverksamhet, korttidsverksamhet, växelvård osv. Sedan 2015 görs en extra satsning på anhörigstöd inom Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde. Satsningen har medfört fler aktiviteter riktade till

anhöriga, t ex utbildnings- och rekreationsaktiviteter, delvis i samarbete med träffpunkt Fyren. Efterfrågan och deltagandet vid anordnade aktiviteter har varit stort. Det finns fler grupper av anhöriga som behöver riktat stöd utifrån deras specifika behov relaterat till deras närståendes sjukdom eller skada. Anhörigstödet har fokus på anhängvårdarens behov ur olika perspektiv, främst genom att erbjuda aktiviteter till grupper. Det är ett viktigt förebyggande arbete som har stor betydelse för att det ska kunna fungera i hemmiljön för den närstående och dennes anhörig även då det finns behov av omsorg och stöd i vardagen. Den extra satsningen som gjorts behöver utökas.

Funktionshinder

Fler personer än tidigare får diagnoser som kan ge dem rätt till stöd enligt LSS eller socialtjänstlagen på grund av en funktionsnedsättning. Detta får som konsekvens att Vård- och omsorgsnämndens kostnader ökar. För att bibehålla kvaliteten på dagens insatser, behöver erforderlig volymkompensation tillföras nämndens budget årligen.

En kommun står alltid för kostnaden av de 20 första assistanstimmar per vecka när en individ får personlig assistans, även när assistansen har beviljats av Försäkringskassan enligt Socialförsäkringsbalken, SFB. När kommunerna skulle ta över de särskilda omsorgerna från staten genom lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS, tog staten på sig ett delat kostnadsansvar samt ansvar för administration för den då nya insatsen personlig assistans gällande individer med omfattande omvårdnadsbehov. Förutsättningen är då att individens s.k. grundläggande behov överstiger 20 timmar per vecka.

En bedömning och ett beslut av de grundläggande behoven görs alltid av Försäkringskassan oavsett om en LSS-handläggare i kommunen har gjort en annan bedömning. Utvecklingen under de senaste åren har varit att Försäkringskassan har blivit mer restriktiv i bedömningen av de grundläggande behoven vilket i sin tur har lett till att kommunerna vältrats över kostnader mer än 20 timmar per vecka även för individer med omfattande omvårdnadsbehov. Under 2016 har därför ansökningarna till kommunen ökat och brukare har inte tagits över av kassan trots omfattande behov av stöd och omvårdnad. Denna utveckling kommer i fortsättningen att ge ökad volym inom personlig assistans enligt LSS.

Bostadssituationen

Det finns en risk att det kommer att finnas ett underskott på bostäder med särskild service för vuxna enligt LSS och socialpsykiatri. Beräkningarna av det framtida behovet av lägenheter för bostad med särskild service enligt LSS och socialpsykiatri har gjorts med hänsyn taget till tre faktorer: befolkningsprognos, faktisk kunskap på individnivå samt tendenser inom avflyttning, diagnostisering och mortalitet. Antalet ansökningar om bostad med särskild service förväntas öka inom de närmaste åren.

Inom LSS området är det planerat för två nybyggnadsprojekt av stöd- och servicebostad, Söraplanen och Norrgårdshöjden, som Armada kommer att genomföra. Det totala antalet platser för dessa två projekt är 14 st. Dessa båda projekt kommer att tidigast stå klart 2017 respektive 2018. De projekt som pågår, nybyggnationer och upphandlingar, kommer inte att täcka behoven

under de närmaste åren. Vård- och omsorgsnämnden kan komma att vara hänvisade till att köpa platser av externa utförare.

Behov av nya bostäder enligt LSS för gruppen med funktionsnedsättning som socialförvaltningen kan identifiera är att år 2022 kommer antalet beslut om LSS-bostad att vara drygt 230. Det betyder att det totala behovet av nya platser/bostäder 2022 kommer att vara cirka 100. Detta innebär att det skulle behövs ytterligare ca 5 st gruppboendestäder och ca 6 st stöd- servicebostäder i Österåkers kommun fram till 2022.

I kommunen finns två boendeformer för målgruppen personer med psykiskt funktionsnedsättning. Det ena är en servicebostad enligt LSS med åtta platser och den andra är en gruppboendestad enligt SoL med sju platser.

I boendeprognoserna framkommer ett framtida underskott av bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning. Prognosen är att år 2022 kommer antalet beslut om boende inom socialpsykiatrin att vara knappt 50. Det behövs ett nytt boende med 10 – 12 platser.

Bristen på bostäder för personer med funktionsnedsättning är kostnadsdrivande då andra lösningar, externt köpt vård, får ersätta bostad på hemmaplan. Dessutom riskerar Vård- och omsorgsnämnden att få betala viten för ej verkställda beslut.

Det behövs också fler platser i verksamhet för korttidsvistelse för barn och unga i Österåkers kommun och i synnerhet för ungdomar.

Behov av socialpsykiatri ökar

Målgruppen inom socialpsykiatrin förväntas öka både inom gruppen unga vuxna och bland många av de flyktingar och ensamkommande barn som anlant till Sverige. Många nyanlända har svåra traumatiska upplevelser bakom sig som kan medföra långvarig psykisk ohälsa. För att möta behovet behövs utökade resurser i form av ytterligare en biståndshandläggare och kompetensutveckling för att möta målgruppen och utforma ett adekvat stöd inom social omsorg. Redan idag har biståndshandläggarna i genomsnitt åttio pågående ärenden, vilket gör det svårt att hantera processer där det ingår många olika aktörer runt den enskilde. En utökning med en biståndshandläggare motsvarande en heltidstjänst är nödvändig.

Vardagsstöd till barn med funktionsnedsättning

Barn med funktionsnedsättning som inte tillhör LSS personkrets kan ha behov av stöd på grund av sin funktionsnedsättning. Detta ansvar finns inte tydligt fördelat inom organisationen. Socialnämnden har ansvar för stöd som uppkommer på grund av bristande föräldraförmåga eller kriminalitet eller missbruk hos barnet. Men stöd för att vardagen ska fungera bättre för barnet och dennes familj saknas i ett tidigare skede. I samband med organisationsförändringen inom förvaltningen är avsikten att handläggarna av dessa ärenden ska kunna öka sitt samarbete. En fortsatt dialog mellan Vård- och omsorgsnämnden och Socialnämnden behöver också

genomförs kring vilket stöd som ska ges, vilka insatser som bör finnas, och på vilken nivå stödet ska ges.

Daglig verksamhet för äldre över 67 år med funktionsnedsättning

Den 31 mars 2015 tog Vård- och omsorgsnämnden beslut om att avsluta den dagliga verksamheten för de brukare som är över 65 år och låta det övergå till aktiviteter som utgår från boendet. Beslutet trädde i kraft 1 juli 2015 och biståndsenheten har avslutat daglig verksamhet för 11 personer som är 65 år och äldre.

I Vård- och omsorgsnämndens budget 2016 har det avsatts 1.3 mkr för att kunna ge sysselsättning till de brukare som är över 67 år och där daglig verksamhet är avslutad. Det skulle kosta ca 1 mkr på årsbasis för de som är avslutade sedan tidigare. Utöver de som avslutades 2015 har det tillkommit ytterligare personer som har fyllt 65 år, motsvarande en årskostnad på 0.9 mkr

Totalt ger detta Vård- och omsorgsnämnden en kostnad på ca 1.9 mkr om alla tackar ja. De tilldelade 1.3 mkr skulle så inte räcka utan det behövs ytterligare 600 tkr. Troligtvis kommer gruppen öka ytterligare framåt i tiden då fler och fler blir över 67 år som har daglig verksamhet enligt LSS 7§ och 9§10 idag vilket innebär att kostnaden för Vård- och omsorgsnämnden ytterligare kommer att öka.

Hälso- och sjukvård inom LSS

I samband med att kommunen, 2015-10-01 tog över ansvaret för hälso- och sjukvård inom LSS valde Vård- och omsorgsnämnden att tilldela de resurser som tillfördes kommunen i samband med skatteväxlingen som skedde. Redan vid övertagandet kunde konstateras att resurstilldelningen inte var tillräcklig.

Hälso- och sjukvården inom LSS är alltför bristfällig och kommunen uppfyller inte de krav som ställs på en god och säker hälso- och sjukvård. Det gäller framför allt bemanningsrelaterade brister som t.ex. otillräcklig dokumentation, otillräcklig rehabilitering, otillräckliga förebyggande insatser, bristfällig samverkan med andra vårdgivare och bristfällig hantering av hjälpmedel. I princip behövs en dubblering av nuvarande bemanning vilket skulle innebära att bemanningen därefter skulle omfatta: 3 sjuksköterskor, 2 arbetsterapeuter, 1 fysioterapeut + chef motsvarande en halvtid. Kommunen kommer att få en utökad andel i utjämningsystemet enligt beräkningar från KSL. Behovet av utökade resurser bedöms till 1,5 miljoner kronor årligen för att bedriva hälso- och sjukvård inom LSS.

”Hemmasittare”

Det finns i dag ett antal barn och ungdomar som blir sittandes hemma, som inte går i skolan och som heller inte har andra sociala kontakter. Till slut orkar inte familjerna längre och barnen blir destruktiva. Det finns lyckade exempel i andra kommuner där tidiga insatser i samverkan mellan berörda nämnder och förvaltningar kan ge goda resultat. Vi förordar att ett arbete mellan Vård-

och omsorgsnämnden, Socialnämnden och Skolnämnden startar med ambitionen att förbättra situationen för dessa barn och ungdomar. Den initiala insatsen från socialförvaltningen kan finansieras med så kallade PRIO-medel.

Personligt ombud

Österåkers kommun får statsbidrag med 1,4 miljoner för år 2016 som motsvarar 4,65 årsanställda enligt deras ersättningsnivå. Resten betalas av Vård- omsorgsnämnden. Tendensen är att när vården och myndigheternas service sviktar blir det fler som söker hjälp hos Personligt ombud. Unga vuxna, utlandsfödda och föräldrar med egna svårigheter som har barn med funktionsnedsättningar har ökat. Svårigheter att få en bostad och hemlösheten orsakar också stora svårigheter och utökade hjälpbehov.

Antalet som har sökt hjälp hos Personligt ombud har dubblerats under senaste åren. Alla blir dock inte klienter hos Personligt ombud utan blir lotsade till rätt instans.

Handläggning enligt IBIC

Individens behov i centrum, IBIC, är en nationell modell som utvecklats för att skapa förutsättningar för strukturerad vård- och omsorgsdokumentation. IBIC bidrar till ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt, ett gemensamt språk och strukturerad dokumentation. Modellen ska öka fokus på de behovsområden där brukare upplever sig ha behov av stöd. Behovet tydliggörs och mål formuleras tillsammans med kunden. Kundens inflytande över sitt stöd ska därmed öka. Biståndsenheten har infört modellen för handläggning av ansökningar enligt socialtjänstlagen (ÄBIC).

I nästa steg ska modellen införas vid handläggning av ansökningar enligt LSS och SoL för personer med funktionsnedsättning. Implementeringen genomförs i flera steg, en process som beräknas pågå år 2017/2018. Resurs motsvarande en heltidstjänst behöver avsättas för utbildning och stöd vid implementeringen.

Organisering av hälso- och sjukvård

I dagläget är nämndens hälso- och sjukvårdsansvar uppdelat på respektive utförare. Respektive utförare får en peng för att utföra sådan hälso- och sjukvård som ankommer på nämnden. Detta innebär i praktiken att resurserna blir ojämnt fördelade sett ur ett invånarperspektiv. Små utförare som får sin procentuella andel får inte tillräcklig kapacitet för att klara av uppdraget och de krav som ställs. Hälso- och sjukvårdspersonalen hos små utförare blir en minoritet som riskerar att tappas bort när det gäller kunskapsutveckling, kompetensutveckling och kollegialt stöd.

Ur ett samverkansperspektiv så innebär det omfattande planering och tidsåtgång till olika möten, samverkansforum och utveckling av rutiner, metoder etc. Det betyder att de olika enheterna gör samma saker och arbetsuppgifter parallellt. Om Hälso- och sjukvården skulle samlas under en

gemensam organisation och under en gemensam chef så ökar möjligheterna för samordningsvinster och kompetensförsörjning. Nackdelen blir att en central hälso- och sjukvårdsenhet blir mer "svårstyrd" sett ur en enskild enhets perspektiv. Det kan bli samverkansproblem internt mellan enhetens personal och den centrala hälso- och sjukvårdsenheten. Totalt sett borde dock fördelarna väga tyngre än nackdelarna, i synnerhet som rekryteringsläget för legitimerad personal blir en allt större utmaning.

Förvaltningen bör få i uppdrag att utreda hur hälso- och sjukvården kan organiseras i framtiden i syfte att öka samordningsvinster och uppfylla lagens krav på likabehandling.

Välfärdsteknologi

Under de senaste åren har många olika tekniska lösningar tillkommit och utvecklats i syfte att förbättra och kvalitetssäkra olika flöden och funktioner inom vården och omsorgen. Vissa arbetsmetoder och en del av den teknik som används är delvis föråldrad och delvis ineffektiv, t.ex. larmsystem, monitoreringssystem, kommunikationssystem, dokumentationssystem, planeringssystem, uppföljningssystem. Det finns flera olika orsaker till att utvecklingen inte ligger i framkant. En bidragande faktor är att respektive utförare åläggs ansvar för utveckling, kvalitet och investering i ny teknik. Några områden inom välfärdsteknologin måste under kommande år högprioriteras.

Hälso- och sjukvård

Utveckling behöver ske när det gäller flera olika processer som är relaterade till nämndens ansvar som vårdgivare. Flera av processerna inom hälso- och sjukvårdsansvaret kan också tillämpas i andra sammanhang. Nedan följer exempel där Österåkers kommun måste förbättra sina processer och instrument:

- Dokumentationssystem/journal och nationellt sammanhållna IT-verktyg som t.ex. Pascal, NPÖ, Nitha. Hälso- och sjukvårdsmodulen i Procapita är kraftigt eftersatt och outvecklad.
- Flera processer som idag dokumenteras med papper och penna, eller manuella system (t.ex. Word, Excel) behöver digitaliseras/automatiseras t.ex. planering och logistik av insatser, signeringslistor, avvikelserapportering.
- Mätning, kontroll och uppföljning av vitalparametrar. Idag finns tekniska lösningar för att kunna övervaka och kvalitetssäkra den medicinska vården som effektiviserar arbetet och förbättrar resultatet, t.ex. plåster/appar/tillbehör för mätning av temperatur, blodsocker, blodtryck, puls, syremättnad, EKG, PK, andningsfrekvens etc
- Telefon/Videokonferens med annan vårdgivare, t.ex. vid vårdplaneringar, kontakt mellan läkare och sjuksköterska, samverkansmöten, SIP-möten etc.

Vård och omsorg

Det finns flera beprövade tekniska lösningar som kan användas i syfte att effektivisera och att stärka individens integritet t.ex. kamera för tillsyn, kognitiva hjälpmedel för personer med demens, intellektuell funktionsnedsättning, neurologiska rubbningar etc.

Kontroll och uppföljning

Idag sköts alla uppföljningar, tillsyner, ledningssystem och avtal manuellt. Det finns olika typer av IT-verktyg som hjälper till att systematisera, sammanställa, kommunicera och utvärdera de olika processer och åtaganden som nämnden har. Dagens manuella hantering innebär höga kostnader för personaltimmar och bristande kontroll och uppföljning. Att införskaffa adekvata digitala verktyg innebär tröskelkostnader i form av investeringar, utbildningar och rutinförändringar.

Inom detta område är det viktigt att socialförvaltningen tar ett helhetsgrepp så att det blir en enhetlighet för brukarna inom kommunen och att de inte blir beroende av olika utförarens prioriteringar. Det är mycket svårt att ange någon kostnadsram men vid jämförelser av liknande satsningar i andra kommuner har de legat på i storleksordningen 2 miljoner kronor per år.

I detta sammanhang kan också framhållas att socialförvaltningens utrustning inom IT är åldersstigen och behöver förnyas.

Våld i nära relationer

Våld i nära relationer är en folkhälsofråga med stort mörkertal. Utöver mänskligt lidande i form av psykisk och fysisk ohälsa leder våldet till avsevärda samhällskostnader. Mäns våld mot kvinnor är den vanligaste formen. Kommunerna uppmanas att arbeta mer förebyggande med framför allt primärpreventiva insatser samt att reagera tidigt och erbjuda adekvat stöd och hjälp när det finns tecken på att barn eller vuxna utsätts för våld.

Socialtjänsten har ett tydligt ansvar. I Socialstyrelsens föreskrifter står att stöd och hjälp ska erbjudas barn och vuxna som är utsatta eller har utsatts för våld eller andra övergrepp av närstående samt barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående samt de som är under 18 år och som har utsatts för hedersrelaterat våld. Dessutom ska särskilda behov beaktas som en våldsutsatt kan ha på grund av ålder, funktionsnedsättning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, att hen tillhör en nationell minoritet, att hen har en utländsk bakgrund, missbruk och beroende.

För att våldsutsatta i Österåkers kommun ska få det stöd och den hjälp de behöver arbetar förvaltningen framför allt sekundärpreventivt. Det görs aktivt med att öka kunskapen om, att upptäcka samt att utreda våld. Personal går utbildningar både i våld på ATV (Alternativ Till Våld, ett behandlings- och kompetenscentrum) som kommunen har avtal med, och i metodstöden *FREDA* och *Barn och ungdomar utsatta för våld* varav den sistnämnda är kombinerad med förhållningssättet Signs of Safety. Båda metodstöden tillhandahålls av Länsstyrelsen.

Socialnämnden har fördubblat föreningsbidraget till kvinnojouren så att det nu avsätts två kronor per invånare. Beläggningen på kvinnojurens boende i Österåker visar på färre men längre placeringar. Det är endast enstaka dagar som inte är belagda vilket flera kvinnojouren i nordost vittnar om.

Förvaltningen behöver utbilda personal i hedersrelaterat våld och förtryck samt ta ställning till vilka grupper som ska utbildas i bedömningsinstrumentet *Patriark*. En metod som används för bedömning och hantering av risker för hedersrelaterat våld. Kunskap som idag är mycket begränsad inom förvaltningen.

Samtliga utbildningar inom fokusområdet har tidigare finansierats med utvecklingsmedel från Socialstyrelsen utifrån uppskattade omkostnader. Fortsatta satsningar inom området måste finansieras av kommunala budgetmedel.

Kunskapen i våld, kvalitativa och systematiska utredningar med mer behovsanpassade insatser, såsom skyddade boenden och samtalsstöd, leder i förlängningen till att fler våldsutsatta upptäcks och därmed ökar de initiala kostnaderna på kort sikt. Förhoppningen är dock att åtgärderna ska minska de samhällsliga kostnaderna på lång sikt i takt med att de långtgående kostnaderna minskar, eller snarare omfördelas. Effekten stärks om kommunen gör en helhetssatsning på primärpreventivt arbete där jämställdhetsperspektivet kopplas samman med kvinnofridsarbetet.

I den nya organisationen bör förvaltningen ta ställning till om det övergripande arbetet ska fortsätta samordnas strategiskt i staben alternativt genomföras på enhetsnivå.

Personalsituationen

Den just nu enkom viktigaste strategiska faktorn för en framgångsrik socialtjänst är den utmaning som personalförsörjningen utgör. I en tillväxtkommun så kommer behoven att öka med en stigande befolkning. De grupper som är föremål för Vård- och omsorgsnämndens verksamhet ökar i ännu större grad än befolkningen i övrigt. Det kommer således att finnas ett kontinuerligt behov av att rekrytera fler medarbetare.

Inom socialtjänsten har man runtom i landet kunnat märka av ökade svårigheterna med personalförsörjningen. Handläggarna har upptäckt att man kan få bättre löner och förmåner genom att byta arbetsgivare eller jobba via bemanningsföretag.

Flera kraftfulla satsningar har de senaste åren gjorts i kommunen för att underlätta personalförsörjningen. De har i huvudsak varit inriktade på löneinstrumentet. Under 2015 gjordes en satsning - som är pågående - på en lönetrappa för socialsekreterare, bistånds- och LSS-handläggare. Under 2016 görs sammantaget med den ordinarie löneöversynen en satsning på medarbetarna som innebär en genomsnittlig löneökning med full effekt från den 1 juli i storleksordningen 7-8 %!

Utöver detta har inom ramen för den pågående organisationsöversynen en arbetsgrupp med representanter från medarbetarna och fackliga företrädare arbetat med att ta fram idéer och förslag som kan underlätta personalförsörjningen. I en preliminär rapport som lämnades före sommaren anger man tre huvudområden för en förbättrad personalförsörjning:

- Bra introduktion och goda utvecklingsmöjligheter
- Ledarkompassens värderingar som underlag för chefs- och ledarskapet inom förvaltningen
- Arbetstid och förmåner och där en förkortad arbetstid och möjlighet till distansarbete lyfts fram.

Gruppen har fortsatt uppdrag att konkretisera sina tankar.

I höstens interbudgetarbete och kopplat till den nya organisationen måste en detaljerad avstämning av respektive enheters personaltbudget göras i relation till förvaltningens budgetramar.

Miljömål

Kommunfullmäktige har tidigare gett Kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram lokala miljömål för Österåkers kommun. I avvaktan på dessa centrala miljömål har Vård- och omsorgsnämnden att planera sitt miljöarbete utifrån de nationella miljömålen i förhållande till sitt eget verksamhetsområde samt kompetens. Rent allmänt kan konstateras att Vård- och omsorgsnämndens verksamhet har en liten miljöpåverkan. Det som är påverkningbart i någon större omfattning är transporter och pappersförbrukning samt kravställande i samband med upphandlingar.

Vård- och omsorgsnämnden har för avsikt att ta fram en IT-policy och genom IT-lösningar ge möjlighet att genomföra resfria möten mellan medarbetare, klienter och/eller förtroendevalda t.ex. videokonferenser vid uppföljningar och andra sammanträden. I samband med framtagandet av IT-policyn ska även en kostnadskalkyl upprättas och det kan komma att krävas en särskild satsning för att uppdatera och investera både i hård- och i mjukvara.

Idag sker all utskick av sammanträdeshandlingar i pappersform, genom att arbeta i digitala plattformar minskar man pappersanvändningen samt transporter. Vård- och omsorgsnämnden ska eftersträva samverkan med den centrala organisationen i kommunen för att ta fram välfungerade IT-lösningar för nämndshantering.

Vård- och omsorgsnämnden ska ta fram interna reserekommendationer för medarbetare och förtroendevalda.

Vård- och omsorgsnämndens medarbetare ska i möjligaste mån erbjudas att delta i webbaserade nätverksutbildningar i samband med kompetensutveckling.

Vård- och omsorgsnämnden kan under året genomföra enklare interna aktiviteter för sina anställda för att uppmuntra till miljömedvetet arbetssätt.

Vid upphandlingar ska nämnden relatera till de kommande centrala miljömålen samt kommungemensamma kostpolicyn. I avvaktan på dessa ska nämnden i möjligaste mån ställa krav på hanteringen av läkemedel/kemikalier, hanteringen av matavfall/matsvinn och källsortering i sina upphandlingar. Vid upphandlingar kan t.ex. användning av elbilar, elcyklar, cyklar premieras likaså användning av ekologiska råvaror.

Styrtal

Övergripande	Utfall 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Plan * 2018	Plan * 2019
Antal anställda	42	42	42	42	43	44

Äldreomsorg	Utfall 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Plan * 2018	Plan * 2019
Särskilt boende, årsplatser	221	246	240	246	252	258
Särskilt boende, snittkostnad/dygn	1 662	1 753	1 750	1 788	1 788	1 788
Korttidsplatser, antal dygn	16 948	13 322	12 714	13 322	13 588	13 860
Korttidsplatser, snittkostnad/dygn	2 274	2 100	2 100	2 142	2 142	2 142
Utskrivningsklara, antal dygn	51	50	38	50	51	53
Utskrivningsklara, snittkostnad/dygn	4 013	4 229	4 229	4 314	4 314	4 314
Hemtjänst, utförda timmar dag och kväll	250 209	245 506	257 243	255 000	260 100	265 302
- varav extern regi	57%	62%	63%	65%	66%	67%
Hemtjänst, antal kunder	544	550	554	565	579	608
Hemtjänst, pris/utförd timme	387	394	394	400	400	400

Funktionshinder	Utfall 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017	Plan * 2018	Plan * 2019
Boende, antal vuxna egen regi	105	103	101	105	108	110
Boende, antal vuxna extern regi	29	37	40	40	41	42
Boende, antal barn	11	10	10	10	10	11
Daglig verks enl. LSS, antal personer	169	171	171	176	180	185
Korttidsvistelse, antal dygn	5 125	3 844	4 044	4 044	4 145	4 248
Korttidstillsyn, antal barn	31	33	33	33	34	35
Hem för vård & boende (HVB), antal dygn	9 320	8 494	9 048	8 494	8 706	8 924
HVB, snittkostnad/dygn	2 220	2 262	2 209	2 307	2 307	2 307
Boendestöd, antal personer	128	131	131	131	134	138
Boendestöd, antal timmar	15 155	15 378	15 378	15 378	15 762	16 157
Sysselsättning enl. SoL, antal pass	6 091	6 091	5 945	8 091	8 293	8 501
Personlig assistans LSS, antal personer	21	18	18	22	23	24
Personlig assistans SFB, antal personer	72	69	69	67	67	67

* exkl prisutveckling

Lokaler

Den utökning av socialförvaltningens verksamhet som framförallt skett inom flyktingstödsenheten kräver ytterligare arbetsplatser i en redan trångbodd verksamhet. I och med att Korttidsenheten i sommar har flyttat ut ur Alceahuset bör de sedan tidigare planerade rockaderna i huset kunna genomföras så snart som möjligt. En långsiktig lösning Socialförvaltningens lokalförsörjningsproblem bör också syfta till ett mer ändamålsenligt skalskydd för att höja säkerheten.

Ekonomisk riskanalys

Det finns några olika större ekonomiska risker i förhållande till föreliggande budget och verksamhetsplan:

- Volymberäkningarna för Vård- och omsorgsnämndens äldreomsorg. När det gäller äldreomsorg är det relativt lätt att planera framtida resursbehov utifrån de befolkningsprognoser som görs. Det är då viktigt att man använder de mest relevanta indikatorerna för volymberäkningarna. De största behoven ligger i åldersgruppen 80 år och äldre och där har över 30 % av personerna behov av insatser.
- Utvecklingen av kostnaderna för hemtjänst. Det finns en risk för en fortsatt ökning av utförandegraden hos hemtjänstutförarna som i sin tur ökar kostnaderna för Vård- och omsorgsnämnden. Riskens torde dock avta då utförandegraden ligger på cirka 85 % i skrivande stund och att bedömningen är att över 90 % i praktiken är en omöjlighet. Utvecklingen måste dock följas!
- SÄBO enligt LOV har vissa risker. De etableringar som skett och sker i kommunen är positiva och kommer att täcka behovet de närmaste åren. Det finns inga garantier att utförarna ställer alla platser till kommunens förfogande. Eftersom vi även betalar för tomplatser på vissa boenden kan LOV innebära att den enskilde väljer annan plats samtidigt som VON betalar för en tomplats. Boende från andra kommuner kan också skriva sig i Österåker varpå kostnaden för personen hamnar hos kommunen.
- För utvecklingen av funktionshindrade är det svårare att göra prognoser då det är olika faktorer som påverkar. Kostnadsmässigt är den största faktorn behov av LSS-boende och där finns också stora behov de närmaste 5-6 åren. Kommer inte byggande av dessa boenden igång kan nämnden tvingas till ännu dyrare lösningar utanför kommunen.
- En god personalförsörjning är en av de viktigaste strategiska målsättningarna. Ökar problemen med att rekrytera så ökar belastningen på befintliga medarbetare och även kompetensutvecklingen kan komma att försämrats. Detta kan i sin tur leda till kostsammare biståndsbeslut.

Bilagor

1. Målstyrning
2. Plan för konkurrensprövning
3. Prestationsbaserad ersättning
4. Taxor och avgifter
5. Vård- och omsorgsnämndens plan för uppföljning av externa utförare

Målstyrning för Österåkers kommun

Värdegrund: Delaktighet, dialog, mångfald samt öppenhet

Bilaga 1 till budget 2017

Kommunfullmäktiges inriktningens mål	Resultatmål	Vård- och omsorgsnämnd	Nuläge	Styrelse målnivå	Period	Mätmetod
Invånarna ska uppleva en professionell service av högsta kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service:	Nöjdheten med förvaltnings service och bemötande ska öka		45 (2013) 67	plus 10%	2018-19	Undersökning
Indikator (NKI i medborgarundersökning)						
Indikator (SBAs NKI-undersökning)						
Österåker ska ha en ekonomi i balans:	Finansiering av alla beslut med ekonomisk bärning ska tydliggöras					
Indikator (Fortsatt god ekonomisk hushållning)			underskott 0,3%	0% avvikelse	2018-19	Statistik
Indikator (Färdställd åtgärdsplan vid eventuell negativ avvikelse)			100%	100%	2018-19	Månadsuppföljning
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet:	Samarbetet mellan socialtjänsten och skolan ska förbättras					
Indikator (Antal SIP där skolan deltar i uppföljning av BUSSAM)			1 st	5 st	2018-19	Statistik
Österåker ska erbjuda högsta kvaliteten på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Andelen omsortagare, som är nöjda ska öka					
Indikator (NKI hemtjänst)			89%	plus 1 %	2018-19	Statistik
Indikator (NKI äldreboende)			85%	plus 1 %	2018-19	Statistik
Indikator (Brukarenkäter inom funktionshinder)			64-87%	plus 1 %	2018-19	Undersökning i verksamheter
Österåker ska ha en trygg miljö:	Personer som är utsatta för våld i nära relationer, ska erbjudas stöd och hjälp					
Indikator (Genomförda utbildningar i våld)			10 st	8 st		Statistik

SIP (sammordnad individuell plan för enskilda personer)
BUSSAM (Barn och unga med behov av särskilt stöd samverkan)
ATV (Alternativ till våld)

Vård- och omsorgsnämndens egna indikatorer	Resultatmål				
Indikator (Genomförd analys av behoven)	Äldre personer med missbruk ska erbjudas stöd till ett värdigt liv			antal aktiviteter genomförd analys	Statistik

Bilaga 2

Verksamhet	Typ av konkurrensprövning	Utförare/anmärkning
Hemtjänst, ledsagning, avlösning:	LOV	5 leverantörer inkl PS
Nattpatrullen:	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Mat/kost:		
3 matsalar	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Matdistribution	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Fixartjänst:	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Anhörigstöd:		
Anhörigkonsulent, uppsökare och demenssjuksköterska finns inom biståndsenheten.		
Psykiatri		
Boende:		
Gruppbostad Skogstjällen SoL (7 pl)	Entreprenad enl LOU	Nytida AB
Servicebostad Malvavägen LSS (8 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Enstaka platser HVB	Ramavtal enl LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Boendestöd:	Konkurrensprövas	Produktionsstyrelsen
Träffpunkt Ruffen:	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Daglig sysselsättning:	LOV	1 leverantör (=PS)
Kontaktpersoner:	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
LSS		
Gruppbostäder:		
Bergsätra (10 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Ljusterö (12 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Oppsätra (11 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Planett (4+2 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Plan 2 (4 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen

Bilaga 2

Verksamhet	Typ av konkurrensprövning	Utförare/anmärkning
Skonaren (6 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Skånsta (6 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Smedby (9 pl)	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Hantverksgatan (6 pl) (2015)	Entreprenad enl LOU	Olivia Omsorg
Enstaka platser	Ramavtal enl LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Servicebostäder:		
Norrgårdsvägen	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Runö Gård	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Åkerspark	Entreprenad enl LOU	Olivia Omsorg
Enstaka platser	Ramavtal enl LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Bostad med särskild service, barn:	Ramavtal enligt LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Daglig verksamhet i Österåker:	LOV	1 leverantör (=PS)
	Ramavtal enligt LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Personlig assistans:		
	Det finns en lagreglerad valfrihet, den enskilda väljer själv utförare	
För den som inte kan/vilja välja	Beslut i VON att inte konkurrera	Produktionsstyrelsen
Korttidsvisstelse, korttidstillsyn:		
Solskiftet, Halo	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Enstaka platser	Ramavtal enl LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer

Bilaga 2

Verksamhet	Typ av konkurrensprövning	Utförare/anmärkning
Ledsagning, avlösning:	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Kontaktpersoner:	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen
Boendestöd SoL neuropsykiatri:	Ej konkurrensprövad	Produktionsstyrelsen

Österåkers kommun
Socialförvaltningen

Datum: 2016-08-21

Prestationsbaserad ersättning och anslag

	Interna utförare				Externa utförare			
	Budget 2015	Budget 2016	Förändring		Budget 2015	Budget 2016	Förändring	
			Belopp	%			Belopp	%
Ersättning LSS stöd och service								
Ersättning per plats och dygn	1 251	1 304	53	4,2%	1 289	1343	55	4,2%
Ersättning LSS gruppbooster								
Ersättning per plats och dygn	2 084	2 172	88	4,2%	2147	2237	91	4,2%
Ersättning Sol gruppbooster (psyk funk.)								
Ersättning per plats och dygn	1 733	1 768	35	2,0%	1784,99	1821	36	2,0%
Ersättning LSS daglig verksamhet								
Ersättning per heldag								
Nivå 1	339	349	10	3,0%	341	359	18	3,0%
Nivå 2	504	519	15	3,0%	508	535	27	3,0%
Nivå 3	734	756	22	3,0%	742	779	37	3,0%
Nivå 4	870	896	26	3,0%	879	923	44	3,0%
Nivå 5	985	1 015	30	3,0%	995	1045	50	3,0%
Ersättning LSS korttidsvistelse								
Ersättning per vardag								
Nivå 1	1 448	1 477	29	2,0%	1 491	1 521	30	2,0%
Nivå 2	1 689	1 723	34	2,0%	1 740	1 775	35	2,0%
Nivå 3	2 012	2 052	40	2,0%	2 072	2 114	41	2,0%
Nivå 4	2 253	2 298	45	2,0%	2 321	2 367	46	2,0%
Nivå 5	2 817	2 873	56	2,0%	2 902	2 959	58	2,0%
Ersättning per helgdag								
Nivå 1	2 230	2 275	45	2,0%	2 297	2 343	46	2,0%
Nivå 2	2 600	2 652	52	2,0%	2 678	2 732	54	2,0%
Nivå 3	3 095	3 157	62	2,0%	3 188	3 252	64	2,0%
Nivå 4	3 466	3 535	69	2,0%	3 570	3 641	71	2,0%
Nivå 5	4 334	4 421	87	2,0%	4 464	4 554	90	2,0%
Ersättning LSS korttidstillsyn								
Ersättning per barn och år	140 697	143 511	2 814	2,0%	144 918	147 816	2 898	2,0%
Ersättning per barn och år, Solskiftesgården	104 162	106 245	2 083	2,0%	107 287	109 432	2 145	2,0%
Kontaktperson								
Faktiska kostnader enl. SKL + 20 % av arvode								
Ersättning personlig assistans								
Ersättning per utförd timme	277	270	-7	-2,5%	285	278	-7	-2,5%
Ersättning ledsagning, avlösning								
Ersättning per utförd timme enligt SFB-peng	277	280	3	1,1%	285	288	3	1,1%

	Interna utförare				Externa utförare			
	Budget 2016	Budget 2017	Förändring		Budget 2016	Budget 2017	Förändring	
			Belopp	%			Belopp	%
Ersättning för arbete och sysselsättning för psykiskt funktionshindrade								
Ersättning per utfört pass (3 h)	684	698	14	2,0%	705	719	14	2,0%
Boendestöd för psykiskt funktionshindrade								
Ersättning per utförd timme enligt hemtjänstpeng								
Ersättning hemtjänst 07:00 - 22:30								
Ersättning Zon tätort per utförd timme	374	381	7	2,0%	385	392	7	2,0%
Ersättning Zon landsbygd per utförd timme	435	444	9	2,0%	448	457	9	2,0%
Ersättning Zon glesbygd per utförd timme	526	537	11	2,0%	542	553	11	2,0%
Ersättning korttidsplatser								
Korttidsenheten egen regi	2 126	2 169	43	2,0%				
Övriga korttidsplatser	1 981	2 021	40	2,0%	2 040	2 082	41	2,0%
Ersättning dagverksamhet								
Ersättning per utfört pass (5 h)	563	574	11	2,0%	580	591	11	2,0%
Ersättning särskilt boende LOV-utförare								
Ersättning per vård dygn								
Tomgångs- samt parboendeersättning	1 120	1 142	22	2,0%	1 154	1 176	23	2,0%
Vård- och omsorgsersättning	1 786	1 822	36	2,0%	1 839	1 895	55	2,0%
Vård- och omsorgsersättning demens	1 977	2 017	40	2,0%	2 036	2 078	41	2,0%
Ersättning särskilt boende LOU-utförare								
Ersättning per vård dygn								
Tomgångs- samt parboendeersättning	940	959	19	2,0%	968	988	20	2,0%
Vård- och omsorgsersättning	1 587	1 619	32	2,0%	1 634	1 683	49	2,0%
Vård- och omsorgsersättning demens	1 786	1 822	36	2,0%	1 840	1 877	37	2,0%

Text	Interna utförare			
	Budget 2016	Budget 2017	Förändring	
			Belopp	%
Fyren	587 000	599 000	12 000	2,0%
Trygghetsboende + träffpunkt *	1 661 000	1 694 000	33 000	2,0%
Aktivitetsbidrag träffpunkt	728 000	743 000	15 000	2,1%
Hemtjänst natt	7 512 000	7 662 000	150 000	2,0%
Trygghetslarm	2 592 000	2 644 000	52 000	2,0%
Ruffen	1 373 000	1 400 000	27 000	2,0%
Matsal Äldreomsorg	26 400	26 900	500	1,9%
Fixartjänst	223 000	227 000	4 000	2,0%

* inkl. ersättning för glesbygdprojekt

Österåkers kommun
Socialförvaltningen

Datum: 2016-08-21

Taxor och avgifter

Avgifter SoL

	Avgift 2016	Avgift 2017
Hemtjänst	225 kr/timme	230 kr/timme
Ledsagning	225 kr/timme	230 kr/timme
Dagverksamhet (måltid tillkommer)	720 kr/månad	734 kr/månad
Omvårdnad vid korttidsboende* och plats i hem för vård och boende (HVB)	1 772 kr/månad 58 kr/dygn	1 807 kr/månad 59 kr/dygn
Omvårdnad vid särskilt boende *	1 772 kr/månad	1 807 kr/månad
Boendeavgift vid korttidsboende * och HVB Avgiften ingår ej i maxtaxan men beräknas mot avgiftsutrymmet	1 846 kr/månad 61 kr/dag	1 883 kr/månad 62 kr/dag
Såld plats särskilt boende *** till annan kommun	*** kr/dygn	*** kr/dygn
Distribution av frysta matportioner	361 kr/månad	368 kr/månad
Måltider Görjansgården, Solhälla och Solgården	57 kr/lunch 46 kr/middag	58 kr/lunch 47 kr/middag
Frysta matportioner	41 kr/portion	42 kr/portion
Måltider dagverksamhet	67 kr/dag	69 kr/dag
Måltider korttidsboende och HVB	117 kr/dag	120 kr/dag
Måltider växelvård övriga dagar	117 kr/dag	120 kr/dag
Måltider växelvård ankomstdagen	69 kr/dag	71 kr/dag
Måltider särkilt boende	3 532 kr/månad	3 603 kr/månad

Alla avgifter är uppräknade med 2%

Avgifter LSS

	Avgift 2016	Avgift 2017
Korttidsvistelse		
Barn frukost	17 kr/portion	18 kr/portion
Barn lunch	39 kr/portion	40 kr/portion
Barn middag	39 kr/portion	40 kr/portion
Vuxen (från 19 år) frukost	22 kr/portion	23 kr/portion
Vuxen lunch	50 kr/portion	51 kr/portion
Vuxen middag	49 kr/portion	50 kr/portion
Korttidstillsyn (fritids)	203 kr/månad	207 kr/månad
för mellanmål 12 månader om året		
Barn lunch	39 kr/portion	40 kr/portion
Ungdomar (över 19 år) lunch	50 kr/portion	51 kr/portion
Boende	1 802 kr/månad	1838 kr/månad
Skolintemat	1 802 kr/månad	1838 kr/månad

Alla avgifter är uppräknade med 2%

2013-05-28

Bilaga 5

Rutin för uppföljning av verksamheter inom vård och omsorg

Bakgrund och kvalitet

Vård- och omsorgsnämnden har antagit ett ledningssystem för kvalitet baserat på bestämmelserna i Socialstyrelsens föreskrift Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9). I nämndens kvalitetsledningssystem konstateras bland annat att nämnden ska ha system för kontroll av verksamheter för att säkra kvaliteten i den omsorg som nämnden ansvarar för.

I SOSFS 2011:9 definieras kvalitet enligt följande:

Att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om hälso- och sjukvård, socialtjänst och stöd och service till vissa funktionshindrade och beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter.

I reglementet för Vård- och omsorgsnämnden anges att nämnden bland annat har som uppgift att:

- bedöma behovet av vård och omsorg samt verka för ett allsidigt och varierat utbud med hög kvalitet som tillgodoser vårddagarens och anhörigas önskemål om vård och omsorg
- tillse att kommuninvånarna enkelt kan tillgodogöra sig information om utbudet (mål, uppföljning och utvärdering)
- svara för kommunens granskning och uppföljning av utförare av vård- och omsorgsverksamhet i enlighet med fastställda tillämpningsföreskrifter.

De lagstiftningar som styr verksamheten som Vård- och omsorgsnämnden har ansvar för är socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL). I samtliga lagar finns bestämmelser om att verksamheten ska vara av god kvalitet och att kvaliteten ska utvecklas och säkras.

Underlag för uppföljningar återfinns både i lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd samt kommunens egna styrdokument. För upphandlade verksamheter utgör avtal och förfrågningsunderlag underlag för uppföljningar och granskning. För verksamheter som drivs av Österåkers kommuns Produktionsstyrelse finns motsvarande beställningar.

I denna rutin beskrivs hur Vård- och omsorgsnämnden följer upp verksamheter som nämnden är ansvarig för.

Bilaga 5

Vilka verksamheter följs upp?

- Den kommunala Produktionsstyrelsens verksamheter, såväl anslags- som prestationsfinansierad, som drivs enligt beställning av Vård- och omsorgsnämnden
- Verksamheter vars drift är upphandlad enligt lag om offentlig upphandling (LOU)
- Verksamheter upphandlade enligt lag om valfrihetssystem (LOV)
- Verksamheter upphandlade enligt LOU med ramavtal

De verksamheter som omfattas är särskilt boende för äldre, hemtjänst, dagverksamheter (öppna och biståndsbedömda), träffpunkter och andra anslagsfinansierade uppdrag, boendestöd, tillhandahållande av kontaktperson, bostäder för personer med funktionsnedsättning, dagliga verksamheter och sysselsättning, korttidsvistelse, korttidstillsyn, ledsagning och avlösning.

Metoder för uppföljning

Samverkansmöten

- Medicinskt ansvarig sjuksköterska har hälso- och sjukvårdsmöten fyra gånger per år med enhetschefer vid särskilda boenden för äldre gemensamt.
- Medicinskt ansvarig sjuksköterska, sakkunnig för äldreomsorg och enhetschef för biståndsenheten har samverkansmöten fyra gånger per år med utförarna för särskilt boende och dagverksamhet gemensamt.
- Sakkunnig för äldreomsorg och enhetschef för biståndsenheten har samverkansmöten fyra gånger per år med utförarna inom hemtjänst gemensamt.
- En gång per år träffar sakkunnig för äldreomsorg respektive utförare inom hemtjänst individuellt.
- En gång per år träffar sakkunnig för funktionshinder och enhetschef för biståndsenheten utförarna inom LSS-verksamheter och verksamheter inom socialpsykiatri gemensamt.
- En gång per år träffar sakkunnig för funktionshinder utförarna inom LSS-verksamheter och verksamheter för personer med psykiska funktionsnedsättningar individuellt.
- Sakkunniga, medicinskt ansvarig sjuksköterska och enhetschef för biståndsenheten träffar verksamhetschef för vård och omsorg (äldreomsorg och funktionsnedsättning) inom produktionsförvaltningen fyra gången per år.
- Individuella beslut inom Sol och LSS följs upp av biståndshandläggaren årligen.
- Ytterligare möten bokas vid behov

Bilaga 5

Årlig inlämning av uppgifter

Årligen lämnar utförarna in verksamhetsplan för kommande år och verksamhetsberättelse för det gångna året, liksom patientsäkerhetsberättelse där det är aktuellt. I verksamhetsplanen redovisas bland annat plan för utveckling och kvalitetshöjande åtgärder. I verksamhetsberättelsen redovisas bland annat genomförda förbättringar och resultat från kundundersökningar om nöjdhet.

Avtalsuppföljning

Varje år genomför upphandlingsenheten avtalsuppföljning med leverantörer som har avtal enligt LOV eller LOU. Då kontrolleras att avtalsvillkor följs och att leverantören uppfyller krav på ekonomisk stabilitet. Sakkunnig och medicinskt ansvarig sjuksköterska från socialförvaltningen inbjuds av upphandlingsenheten att delta och inhämtar information från biståndshandläggarna.

Fördjupad uppföljning

Vart tredje år görs en planerad fördjupad uppföljning hos utförarna i såväl anslagsfinansierad som prestationsfinansierad verksamhet inom äldreomsorg och inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning. Även LOV-utförare vars kunder till minst en tredjedel består av Österåkersbor får genomgå en fördjupad uppföljning.

Uppföljningen görs vid besök i verksamheten. Frågor ställs till ledning och personal. Information inhämtas från biståndshandläggare. Dessutom kan synpunkter från den enskilde och eventuellt anhörig inhämtas på lämpligt sätt. Uppföljningen genomförs utifrån en checklista med frågor som rör verksamhetens delområden och redovisas till Vård- och omsorgsnämnden i form av en rapport. Om verksamheten inte uppfyller krav enligt lag och avtal/beställning begärs en handlingsplan in som även den redovisas till nämnd tillsammans med rapporten.

Uppföljning kan också göras på förekommen anledning, exempelvis vid ett allvarligt klagomål. Det kan ske via ett så kallat oanmält besök. Det kan också genomföras på uppdrag av Vård- och omsorgsnämnden eller om en specifik fråga ska följas upp. Exempel på specifika frågor kan vara nattbemanning eller dokumentation.

Brukarundersökningar

Utöver de brukarundersökningar som utförarna gör genomför socialförvaltningen brukarundersökningar till enskilda. Dessa kan göras genom enkäter genomförda av Socialstyrelsen eller Sveriges kommuner och landsting. Undersökningar genomförs vartannat eller vart tredje år beroende på område.

Synpunkter och klagomål samt missförhållanden

Synpunkter och klagomål som handläggs i verksamheterna redovisas per halvår till förvaltningen. Allvarligare klagomål meddelas förvaltningens sakkunniga direkt och löpande (redovisas till nämnd). Utförarna ska omedelbart informera socialförvaltningen om rapporterade missförhållanden (lex Sarah).

Bilaga 5

Hälso- och sjukvård

Medicinskt ansvarig sjuksköterska genomför vartannat år en uppföljning av hälso- och sjukvården på särskilt boende (Qusta). Vartannat år sker en granskning av dokumentationen inom hälso- och sjukvård.

Varje år ska vårdgivarna upprätta en patientsäkerhetsberättelse som ska finnas tillgänglig på verksamheten den 1 mars.

Utöver ovanstående görs årliga trycksårsmätningar, infektionsregistrering och registrering i nationella kvalitetsregister. Antalet avvikelser inom HSL redovisas i verksamhetsberättelsen.

Biståndshandläggarens individuella uppföljning

Biståndshandläggarna har ansvar för planering och uppföljning av insatser till enskilda. Beslut om insatser ska följas upp varje år. Handläggarnas erfarenheter tas vid fördjupade uppföljningar tillvara genom intervjuer och samtal.

Översikt

	Samverkans- möten	Synpunkter & klagomål, Enkäter	Avtals- uppföljning	QUSTA	Årlig inlämning av V- berättelse o v-plan	Fördjupad uppföljning	Individuell uppföljning
Äldreomsorg							
Kommunala verksamheter	X	X		X	X	X	X
Anslagsfinansierade verksamheter	X	X			X	X	
Entreprenader LOU	X	X	X	X	X	X	X
LOV	X	X	X		X	X	X
Ramavtal LOU			X				X
Funktionshinder							
Kommunala verksamheter	X	X			X	X	X
Anslagsfinansierade verksamheter	X	X			X	X	
Entreprenader LOU	X	X	X		X	X	X
LOV	X	X	X		X	X	X
Ramavtal LOU			X				X

7.

Förfrågningsunderlaget Enebacken

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2016-08-22
Dnr VON2015/0006

Antagande av förfrågningsunderlag för upphandling av särskilt boende, dagverksamhet och kylrum vid Enebacken enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

Sammanfattning

Socialförvaltningen har tillsammans med upphandlingsenheten tagit fram föreliggande förfrågningsunderlag. Förfrågningsunderlaget innehåller omfattning och beskrivning av särskilt boende med somatisk och demensinriktning, korttidsboende inklusive växelvård, dagverksamhet med demensinriktning och kylrumsförvaring för avlidna vid Enebackens äldreboende enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna förfrågningsunderlaget angående upphandling av särskilt boende med somatisk och demensinriktning, korttidsboende inklusive växelvård, dagverksamhet med demensinriktning och kylrumsförvaring för avlidna vid Enebackens äldreboende enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling.
2. Ge socialchefen, eller den han sätter i sitt ställe, att besluta i frågor som rör denna upphandling för Österåkers kommun, Vård- och omsorgsnämnden, räkning.

Bilagor

1. Föreliggande förfrågningsunderlag (Sekretess)

Anders Lindblad
Socialchef

Kerstin Odenfelt
Sakkunnig äldre

8.

Yttrande gällande avveckling av
hemtjänstverksamhet i egen regi

KS § 8:10

Dnr. KS 2016/0198 (1)

Svar på Produktionsstyrelsen avrapportering av Kommunfullmäktiges uppdrag om produktivitetsuppföljning inom hemtjänsten

Kommunstyrelsens beslut

1. Rekommendera och godkänna att Produktionsstyrelsen avvecklar hemtjänstverksamhet i egen regi så att ekonomi i balans uppnås.
2. Avvecklingsprocessen ska ske i samverkan med Vård- och omsorgsnämnden.
3. Åtgärder i form av handlings- och tidsplan för att få en ekonomi i balans ska återrapporteras till Kommunstyrelsen månadsvis.

Röstförklaring

Michaela Fletcher (M) lämnar en röstförklaring avseende särskilt punkten fyra i Socialdemokraternas med fleras yrkande om att ärendet bereds till Kommunfullmäktige för avgörande, innebärande att *denna punkt avslås med hänvisning till att vi följer de av Kommunstyrelsen antagna styrmodellprinciperna för beställare- och utförarorganisation (KS § 4:30) vilka vann laga kraft 2016-04-26.*

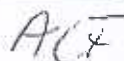
Särskilt yttrande

Arne Ekstrand lämnar ett särskilt yttrande
Kristdemokraterna i Österåkers anser generellt att det är viktigt att det inom produktionsstyrelsens ansvarsområden finns väl fungerande kommunala alternativ. Vid sammanträde 2016-05-19 bedömer dock produktionsförvaltningen "att det under 2016 samt planåren 2017-2018, varken är möjligt att uppnå ekonomi i balans eller den av kommunfullmäktige beslutade produktivetsgraden inom hemtjänsten". Denna bedömning delas i styrelsens beslut med tillägg (punkt 3): "Produktionsstyrelsen föreslår att kommunstyrelsen ser över förutsättningarna för att bedriva hemtjänst i egen regi". Beslutet i PS är enhälligt. Produktionsstyrelsen har – trots flera års försök – inte lyckats vidtaga nödvändiga åtgärder för att lösa underskotten i hemtjänsten. Vi beklagar detta. Vi förutsätter att hemtjänsten i Österåker – även efter beslutade och därefter genomförda förändringar – kommer att hålla en för medborgarna tillräckligt god kvalitet. Vi kommer att särskilt bevaka att så sker.

Arne Ekstrand (KD)

Michaela Haga (C) biträder Arne Ekstrands (KD) särskilda yttrande.

Ann-Christine Furustrand (S) lämnar ett särskilt yttrande
Österåkers kommun ska ha kvar hemtjänsten i egen regi. För valfrihetens skull, som en garanti för våra invånare och för att vi skall ha ett riktmarke vid upphandling.
Forts.

Forts. KS § 8:10

Uppdraget att driva hemtjänst i egen regi har givits av kommunfullmäktige till Produktionsstyrelsen. Frågans karaktär är av avgörande beskafenhets för den kommunala verksamheten och då skall självklart även beslutet gällande en eventuell avveckling fattas av Kommunfullmäktige.

att bara gälla valmöjlighet mellan olika privata aktörer finansierade via kommunalskatten. För det andra är kommunen verksamhet i egen regi är den enda garantin som finns för medborgarna om en privat aktör går i konkurs. Utan verksamhet i egen regi är det svårt för kommunen att säkerställa medborgarnas behov av hemtjänst.

För det tredje saknar kommunen riktmärke och kunskap om hemtjänstens konstanter om den kommunala hemtjänsten avvecklas. Det kan leda till bristande kostandskontroll eftersom Österåkers

Kommun tvingas till att betala det pris som de privata utövarna kräver.

Kommunstyrelsens beslut som det är utformat innebär att kommunal hemtjänst läggs ner även om alliansen säger att det är upp till Produktionsstyrelsen, så har inte med dagens beslut Produktionsstyrelsen någon reell möjlighet att besluta fortsätta bedriva den hemtjänstverksamhet som görs idag. Enligt den av kommunstyrelsen antagna förstärkta styrmodellprincipen så är det Kommunstyrelsen som genom beslut avgör om en kommunalt driven verksamhet skall fortsätta drivas kommunalt eller läggas ut och så tolkar vi också dagens beslut. Skulle den muntliga förklaringen av hur beslutet skall tokas som alliansen ger, ja då innebär det att man bortser från Kommunstyrelsen uppdrag och roll i den förstärkta styrmodellprincipen.

Ann-Christine Furustrand (S)

Reservation

Ann-Christine Furustrand (S), Michael Solander (MP), Roger Johansson (RP) och Andreas Lennkvist Manriquez (V) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har de senaste åren beslutat om åtgärdsplaner m.m. för att Produktionsstyrelsen ska nå en ekonomi i balans.

Produktionsstyrelsen har av Kommunfullmäktige (§ 1:8, 2016-02-01) fått i uppdrag att driva hemtjänstverksamhet med en produktivitetsgrad om 75 % i snitt under 2016, 80 % under 2017 samt 84 % under 2018 för att budgeten ska vara i balans. Särskild avrapportering ska ske i samband med månadasuppföljning per april till Kommunstyrelsen. Produktionsstyrelsen har hanterat detta ärende den 2016-05-19, med omedelbar justering.

Andel i egen regi har minskat under de senaste åtta åren från 79 % till 35 %.

Verksamheten i egen regi har redovisat underskott sedan 2010 och under 2015 har underskott ökat kraftigt. Bokslutsprognosen för 2016 visar ett underskott om ca 7 Mkr som motsvarar ca 20 % av omsättningen. Produktiviteten har sänkts under tiden och i april 2016 redovisas ca 70 %.

Med det ekonomiska läget under innevarande år och med förutsättningarna inför år 2017 gör Produktionsstyrelsen bedömningen att en ekonomi i balans är omöjlig att nå.

Forts.

Forts. KS § 8:10

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2016-06-07.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till Kommunstyrelsens kontors beslutsförslag innebärande

1. Rekommendera och godkänna att Produktionsstyrelsen avvecklar hemtjänstverksamhet i egen regi så att ekonomi i balans uppnås.
2. Avvecklingsprocessen ska ske i samverkan med Vård- och omsorgsnämnden.
3. Åtgärder i form av handlings- och tidsplan för att få en ekonomi i balans ska återrapporteras till Kommunstyrelsen månadsvis.

Ann-Christine Furustrand (S) yrkar avslag på beslutsförslaget till förmån för eget förslag innebärande

1. Att Produktionsstyrelsen ges i uppdrag att fortsätta bedriva hemtjänst i egen regi, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut (§1:8, 2016-02-01)
2. Att nytt ersättnings/finansieringssystem för hemtjänsten tas fram.
3. Att regler för bedrivande av hemtjänst görs konkurrensneutrala, dvs. att kommunens särställning bland annat som garant tas med som en faktor samt att likställa i övrigt kraven på de privata utövarna som på den kommunalt drivna Hemtjänstverksamheten.
4. Att ärendet bereds till kommunfullmäktige för avgörande

Michael Solander (MP) yrkar på tillägg innebärande att avrapportering också sker i september och december 2016.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande eller enligt Ann-Christine Furustrands (S) yrkande och Michael Solanders (MP) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som är för Michaela Fletchers (M) yrkande röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 7-6

Expedieras

- Produktionsförvaltningen
- Vård- och omsorgsnämnden
- Kansliet

Omröstningslista

Kommunstyrelsen i Österåkers kommun (mandatperiod 2015 - 2018)
KS 2016-06-13, § 8:10

Parti	Ledamöter	Närvarande	Ersättare	J	N	A
M	Johan Boström	X		X		
M	Hampe Klein	X		X		
L	Mathias Lindow, 1:e vice ordf.	X		X		
L	Jenny Nordström	X		X		
C	Michaela Haga	X		X		
KD	Arne Ekstrand	X		X		
S	Ann-Christine Furustrand, 2:e vice ordf	X			X	
S	Anas Abdullah	X			X	
S	Mats Larsson	X			X	
RP	Roger Johansson	X			X	
MP	Michael Solander	X			X	
V	Andreas Lennkvist Manriquez	X			X	
M	Michaela Fletcher, ordförande	X		X		
	Ersättare					
M	Conny Söderström	X				
M	Christina Funhammar	X				
M	Kenneth Netterström	-				
ÖP	Lennart Berneklint	X				
S	Hans Johansson	X				
RP	Peter Lander	X				
MP	Jonas Jonsson	X				
	Resultat			7	6	-

~~10~~

ACT

PS § 7:3

Dnr. PS 2016/0072-042 - (06)

Ekonomi i balans inom hemtjänstverksamhet i egen regi

Produktionsstyrelsens beslut

1. Meddela Vård- och omsorgsnämnden att Produktionsstyrelsen avser att, på fastlandet, avveckla hemtjänst dag- och kvällstid så att ekonomi i balans uppnås senast 2017-01-01.
2. Meddela Vård- och omsorgsnämnden att Produktionsstyrelsen avser att, på Ljusterö och omgivande öar, avveckla hemtjänst dag, kväll och natt samt utryckning vid trygghetslarm så att ekonomi i balans uppnås senast 2017-01-01.

Sammanfattning

Produktionsstyrelsen har gett produktionschefen i uppdrag att ta fram en konsekvensanalys, med anledning av Kommunstyrelsens beslut 2016-03-13, gällande krav på åtgärder för att nå en ekonomi i balans inom kommunal hemtjänst i egen regi. Produktionsförvaltningen gör bedömningen att hemtjänstverksamheten under dag- och kvällstid inte kan bedrivas i egen regi med ekonomi i balans. En avveckling av hemtjänstverksamheten ska därför ske i samråd med Vård- och omsorgsnämnden, så att ekonomi i balans uppnås senast 2017-01-01.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2016-03-13
- Produktionsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-06-28.

Förslag till beslut

Gunnar Fristedt (M) yrkar bifall till beslutsförslag innebärande att

1. Meddela Vård- och omsorgsnämnden att Produktionsstyrelsen avser att, på fastlandet, avveckla hemtjänst dag- och kvällstid så att ekonomi i balans uppnås senast 2017-01-01.
2. Meddela Vård- och omsorgsnämnden att Produktionsstyrelsen avser att, på Ljusterö och omgivande öar, avveckla hemtjänst dag, kväll och natt samt utryckning vid trygghetslarm så att ekonomi i balans uppnås senast 2017-01-01.

godkänns.

Alliansens ledamöter biträder Gunnar Fristedts förslag.
Socialdemokraterna deltar ej i beslutet och inlämnar en protokollsanteckning

Protokollsanteckning

Socialdemokraterna deltar ej i beslutet med hänvisning till den reservation som lämnades vid sammanträdet 2016-06-21.

Reynoldh Furustrand
Klas-Göran Wändesjö

Inför kommunens beslut om att lägga ner egen regi inom hemtjänst yrkar vi att kommunen behåller hemtjänsten och Nattpatrullen i egen regi och att man utvärderar vad en rimlig effektivitetsgrad är, utifrån hemtjänstens krav och förutsättningar. Undersök hur ser effektiviteten ut i andra kommuner, vad är möjligt att utföra utifrån beställning, lagkrav, och för att kunna erbjuda goda arbetsvillkor och förutsättningar för personalen.

Kommunens hemtjänst i egen regi håller hög kvalitet, personalen har lång erfarenhet och hög kompetens. I brukarundersökningen, NKI, nöjd kundindex får man höga poäng.

Det har under långtid varit svårt att få ekonomin i balans. För att råda bot på detta har det varit omorganisationer och besparingar i stor sett varje år. Det har också varit många chefsbyten. Antalet kunder har stadigt minskat, det är fler privata utförare kunderna kan välja mellan med olika erbjudanden om tillvalstjänster. I kommunen har man försökt anpassa personal och organisation utefter den minskade ingång av nya kunder.

Det senaste projektet "Vi Kan" som har fokuserat på mer effektiv planering av tid hos kund, att färre antal personal ska besöka varje kund, har under den korta tid som det hunnit pågå, fallit väl ut. Att inte ge det en chans att få verka fullt ut är resursslöseri både vad gäller ekonomi och personalens engagemang.

Samtidigt som hemtjänsten har ökat sin utförandegrad och Intraphone har införts har Vård och omsorgsnämnden infört förändrade ersättningssystem för att få sin budget i balans. Man har bland annat tagit bort "hälsningstid" och tagit bort ersättningen för "bomtid". Vård och omsorgsnämnden har inte lagt en budget som täcker ökad tid hos kund, vilket är kravet på Produktionsstyrelsen.

Att ta bort ersättning för "bomtid" gör att utförarna får övergå till att öka antalet visstidsanställd, då behovet av personal kan variera från dag till dag.

Förutsättningarna för Kommunens hemtjänst är inte den samma som för de privata utförarna. Kommunens hemtjänst egen regi har fram till mitten av april servat de privata utförarna med att åka på deras kunders larm. Det tar tid utan ersättning från den kund som man lämnar för att åka på larmet. Ersättningen för larmutryckningen utgår från det man hämtar larmkundens nyckel och till dess man lämnar kund. Fortfarande har hälften av de privata utförarna inte tagit över sina kunders larm på dag- och kvällstid.

Det effektivitetskrav som lagts på 75-85% (tid av personalens arbetstid som de är hos kund) är en siffra som tagits fram för att komma i den peng som satts för verksamheten, det är inte en realistisk siffra som har med verksamhetens möjligheter att utföra den.

75% effektivitet betyder att en personal i snitt ska vara hos kund i 6 timmar av sin arbetsdag. Den tid som inte görs hos kund används till att: planera arbetet, dokumentera, rapportera, kontakt med biståndsbedömare eller anhöriga, inköp, transporttid till och från kund, vid många korta insatser går

mycket tid åt för detta, besvara larm, fortbildning, arbetsplatsträffar och möten, tanka och tvätta bilar, paus ska också ingå för att en god arbetsmiljö.

Om effektiviteten ska höjas ytterligare från dagens i genomsnitt 70% innebär det att tiden för det viktiga kringarbetet måste minskas. Det medför försämringar både för kunder och för personal som får sämre arbetsförhållanden.

I Täby har man en tid haft sitt larm och natt i privat regi men valt att ta tillbaka det i egenregi.

Vision och Kommunal yrkar på att kommunen behåller hemtjänst och nattpatrull i egenregi.

Vision

Kommunal

Helen Pihl

Eva Hessler

9.

Stimulansmedel till Kanalhuset

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Datum 2016-08-18
Dnr VON 2016/0065

Till Vård- och omsorgsnämnden

Stimulansmedel till Kanalhusets dagverksamhet, sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder”

Sammanfattning

I kommunalfullmäktiges budget 2016 - verksamhetsplan för 2017 och 2018, har det avsatts stimulansmedel till Kanalhuset. Dessa medel tilldelas så att verksamheten kan arbeta med att öka närvaron i verksamhetens aktiviteter. Nämnden avser att tilldela pengar för sista kvartalet 2016.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Vård- och Omsorgsnämnden beslutar att tilldela Kanalhuset stimulansmedel för perioden 2016-09-01 – 2016-12-31. Beloppet för denna period 133 500 kr och Produktionsförvaltningen har möjlighet att rekvirera dessa medel till Kanalhusets dagverksamhet.
2. Användningen av dessa medel ska redovisas i januari 2016 till vård- och omsorgsnämnden.
3. Utredda ersättningsmodellen som finns för ”LOV Sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder”.

Bakgrund

Produktionsstyrelsen driver verksamhet enligt socialtjänstlagen på Kanalhuset i form av sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning, i enlighet med LOV. I socialtjänstlagen framgår bland annat att kommunen ska medverka till att personer med funktionsnedsättning ska få en meningsfull sysselsättning och att det bör finnas dagverksamheter som underlättar för den enskilde att bo hemma och ha kontakt med andra.

Den enskilde får ett biståndsbeslut av Vård- och omsorgsnämnden med ett visst antal pass per vecka. Pass finns på för- och eftermiddagen, och kan innehålla olika aktiviteter. Exempel är snickeri, vävning, skriftverksstad, textil, bakning, friskvård och sång. Fokus i verksamheten är skapande. Det finns en yttre verksamhet, ”Kreativa händer på hörnet”, som är en garnbutik i form av ett kooperativ.

Under en längre period har verksamheten uttryckt bekymmer över att antalet deltagare har minskat kraftigt. Enhetschefen tror att en förklaring till detta är att man har varit tvungen att dra ner personal, och därmed har verksamheten blivit mindre attraktivt, varpå man har varit tvungen att minska utbudet ytterligare.

Tjänsteutlåtande

Kanalhuset har påbörjat ett arbete med olika förbättringsåtgärder, såsom kommunikation med deltagarna samt sett över urvalet av aktiviteter. Det man har sett är vikten av att aktiviteternas innehåll styrs av deltagarnas önskemål och inte av personalens kunskaper eller intresse.

Kommunfullmäktige har i sin budget för 2016 avsatt stimulansmedel till Kanalhuset, så att de kan arbeta mer riktat med olika åtgärder för att kunna öka närvaron vid verksamhetens aktiviteter.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen föreslår att Vård- och Omsorgsnämnden tilldelar Kanalhusets dagverksamhet stimulansmedel för perioden 2016-09-01 – 2016-12-31. Beloppet för detta stimulansmedel är beräknat på helårsbasis 400 000 kr och blir för perioden 133 500 kr.

Produktionsförvaltningen har möjlighet att rekvirera dessa medel till Kanalhusets dagverksamhet. Användningen av dessa medel ska redovisas i januari 2016 till vård- och omsorgsnämnden.

Om inte medlen använts för avsedda ändamål och Vård- och omsorgsnämnden inte godkänner återrapporteringen är Kanalhusets dagverksamhet återbetalningsskyldiga till socialförvaltningen.

Förvaltningen föreslår även att den ersättningsmodell som finns för "LOV Sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder" bör utredas och ses över.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

KS 2015/0302-07 - KF § 8:3/2015 Beslut i ärende Budget 2016 och plan 2017-2018 (2/3), Bilaga 1

Anders Lindblad
Tf Socialchef

Eva Höxter
Sakkunnig inom funktionshinder

10.

Daglig verksamhet 67 år och äldre

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Datum 2016-08-18

Dnr VON 2016/0055

Till Vård- och omsorgsnämnden

Uppdrag – Utredda möjligheter för daglig verksamhet enligt LSS 7§ och 9§10, för äldre över 67 år med funktionsnedsättning

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har fått i uppdrag av Kommunalfullmäktige att utreda möjligheter för daglig verksamhet för äldre över 67 år med funktionsnedsättning.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. att personer som fyllt 67 år och har tidigare haft beslut om daglig verksamhet enligt 7 § och 9 § 10 LSS ges, efter ansökan samt en individuell prövning, fortsatt möjlighet till insatsen daglig verksamhet enligt LSS.
2. att de brukare vars dagliga verksamhet avslutades efter den 1 juli 2015, med anledning av nämndens beslut den 31 mars 2015, ska ges, efter ansökan samt en individuell prövning, fortsatt möjlighet till insatsen daglig verksamhet enligt LSS.
3. att beslut enligt p.1 och 2 kan verkställas tidigast 2016-10-01.
4. att ge förvaltningen i uppdrag att ändra förutsättningarna i förfrågningsunderlaget för daglig verksamhet enligt LOV med anledning av p.1 och 2.

Bakgrund

I Vård- och omsorgsnämndens ekonomiska uppföljning per den 31 mars 2015 togs beslut om att avsluta den dagliga verksamheten för de brukare som är över 65 år och låta det övergå till aktiviteter som utgår från boendet. Beslutet trädde i kraft 1 juli 2015 och biståndsenheten har avslutat daglig verksamhet för 11 personer som är 65 år och äldre.

I Vård- och omsorgsnämndens budget 2016 har det avsatts 1.3 mkr för att kunna ge sysselsättning till de brukare som är över 67 år och där daglig verksamhet är avslutad. Det togs aldrig något beslut om i vilken form, då detta är under utredning.

Ett av de förslag som togs upp i budgeten, som ett alternativ till daglig verksamhet för dessa brukare var att starta en Träffpunkt för målgruppen med verksamhet för brukaren ett par tillfällen per vecka.

Förvaltningen har tagit in synpunkter från Produktionsförvaltningen och FUB gällande förslaget om Träffpunkt, där följande synpunkter har framkommit.

Tjänsteutlåtande

Produktionsförvaltningen ställer sig tveksamma till upplägget med att öppna en Träffpunkt för dessa brukare av flera anledningar:

- De aktuella individerna har väldigt olika behov, behov som kan tillgodoses på en individuellt anpassad Daglig verksamhet, men svårare på en Träffpunkt som är öppen för alla.
- Träffpunkternas nuvarande upplägg bygger på att brukaren kan ta sig dit och tillbaka hem för egen maskin samt stanna kvar utan extra tillsyn. Det skulle inte våra 67+ klara av.
- En anpassad Träffpunkts verksamhet för 67+ med funktionsnedsättning bör i princip vara en Daglig verksamhet, det vill säga en stor lokal med möjlighet till avskildhet samt en väl tilltagen bemanning med kompetens inom de olika funktionsnedsättningarna för att kunna tillgodose individernas olika behov.
- Förlusten av en invand arbetsplats handlar för den enskilde mer om förlusten av det sociala sammanhanget och den trygghet det innebär än om just själva *arbetet*.

Det förslag som Produktionsförvaltningen har utifrån de synpunkter som har framkommit är att inhysa Träffpunkterna i befintliga dagliga verksamheter. Det vill säga låta Knopen, Sågen, Emiliagården, Oppsättra med flera ha en Träffpunkt i sina lokaler. Dit alla brukare som är 67+ med en funktionsnedsättning är välkomna, en icke biståndsbedömd verksamhet med andra ord.

FUB ställer sig tveksamma till träffpunkt för denna målgrupp. De tror mer på aktiviteter som utgår från boendet med den lilla gruppens princip. De tycker det är viktigt att man ser över personaltätheten på boendet som kan täcka upp för att kunna ha meningsfulla aktiviteter. De anser även att det är viktigt att arbetsgivaren satsar på utbildningar till personalen om hur de boende ska kunna få en meningsfull vardag. Även FUB anser att det är bättre att låta de brukare som vill och orkar gå kvar på den dagliga verksamhet, som de redan har ett biståndsbeslut på.

Förvaltningens slutsatser

Att erbjuda fortsatt daglig verksamhet enligt LSS 7§ och 9§10 till de som är över 67 år skulle kosta ca 1 mkr på årsbasis, för de som avslutades tidigare. Utöver de som avslutades 2015 har det tillkommit ytterligare personer som har fyllt 65 år, motsvarande en årskostnad på 0.9 mkr

Totalt ger detta Vård- och omsorgsnämnden ytterligare en kostnad på ca 1.9 mkr om alla skulle tacka ja till DV. Vi har blivit tilldelade 1.3 mkr i ramfinansiering och skulle därför behöva ytterligare ramförstärkning upptill 1.9 mkr, dvs ytterligare 600 tkr.

Troligtvis kommer gruppen öka ytterligare framåt i tiden då fler och fler blir över 67 år som har daglig verksamhet enligt LSS 7§ och 9§10 idag, varav kostanden för Vård- och omsorgsnämnden ytterligare kommer att öka.

Tjänsteutlåtande

Tidigare beredning och beslutsunderlag

KS 2015/0302-07 - KF § 8:3/2015 Beslut i ärende Budget 2016 och plan 2017-2018 (2/3)

Anders Lindblad
Tf Socialchef

Eva Höxter
Sakkunnig inom funktionshinder

II.

Medborgarförslag; Broddar till pensionärer, 65+

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2016-08-19

Dnr VON 2016/0023

Svar på medborgarförslag nr 21/2015 Gratis broddar till pensionärer, 65+

Sammanfattning

Kommunfullmäktige godkände samt remitterade medborgarförslaget nr 21/2015 Gratis broddar till pensionärer, 65+ till Vård- och omsorgsnämnden som på delegation från Kommunfullmäktige ska fatta ett slutligt beslut med anledning av förslaget.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. att delvis bifalla medborgarförslaget nr 21/2015 Gratis broddar till pensionärer, 65+, såtillvida att erbjuda gratis broddar till boende i Österåkers kommun över 65 år samt under förutsättning att Kommunfullmäktige beslutar att bidra med finansiering för projektet utöver Vård- och omsorgsnämndens budget alternativt genom extra anslag i budget 2017.
2. att i det fall Vård- och omsorgsnämnden får finansiering samt uppdrag av Kommunfullmäktige att genomföra satsningen enligt förslaget ges förvaltningen i uppdrag att utforma satsningen under 2016-2017 samt redovisa uppdraget till nämnden senast i maj 2017.

Vård- och omsorgsnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå

Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Finansiera satsningen broddar till boende i Österåkers kommun, 65 år och äldre med 500 tkr.
2. Att ge Vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att genomföra satsningen under 2016-2017.

Bakgrund

Det har lämnats in ett medborgarförslag nr 21/2015 där förslagslämnaren föreslår att Österåkers kommun inför broddar för kommunens pensionärer 65 år och äldre med motivering att fallskadorna bland pensionärer är oroväckande många och att fyra pensionärer om dagen avlider på grund av fallskador genomsnitt över året. I uppdraget ingick också att Vård- och omsorgsnämnden ska höra Det kommunala pensionärsrådet, vilket skedde i maj 2016. Det kommunala pensionärsrådet stödjer medborgarförslaget.

Förvaltningens slutsatser

Det är stora kostnader kopplade till fallolyckor i samhället årligen och det finns flera kommuner som har infört gratis broddar till sina äldre invånare. Sammanställningar bl.a. från Myndigheten för samhällsberedskap och SKL visar att det finns cirka 300 olika orsaker till att någon ramlar och ungefär 2/3 av alla fallolyckor sker inomhus. Broddar kan till viss del förebygga halkrelaterade olyckor utomhus på vintertid och även skapa en trygghetskänsla för den enskilde. Det finns dock

Tjänsteutlåtande

inte någon utvärdering eller statistik i vilken mån användning av broddar minskar fallolyckor och hur stora besparingarna det kan innebära för samhället.

Förvaltningens slutsats är att man kan i någon mån förhindra fallolyckor utomhus med broddar under vintersäsongen. Någon kostnadsberäkning av satsningens ekonomiska nytta är svårt att göra varför satsningen i så fall kan ses som en trygghetshöjande service för kommunens äldre invånare.

Vård- och omsorgsnämnden kan inte finansiera en ovannämnd satsning inom ramen för sin budget varför det krävs att kommunfullmäktige tillskjuter pengar för att satsningen ska kunna genomföras.

Enligt förvaltningen kan satsningen inte heller enbart gälla pensionärer som har fyllt 65 år varför det föreslås att den ska gälla alla som har fyllt 65 år. Hur satsningen ska verkställas föreslås det att nämnden ger förvaltning i uppdrag att bestämma formerna för hur satsningen ska genomföras i praktik inom ramen för de tilldelade pengarna.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

- KS 2015/0429-01 - Medborgarförslag nr 21/2015

Bilagor

1. Beslutsförslag KS 2015/0429
2. KF § 1:3 Inkomna medborgarförslag

Anders Lindblad
T.f. socialchef

Anne Savolainen
Administrativ samordnare

Beslutsförslag

Kommunfullmäktiges presidium

Datum 2016-01-18

Dnr KS 2015/0429-100 (2)

Till Kommunfullmäktige

Medborgarförslag nr 21/2015 – Gratis broddar till pensionärer 65 +

Sammanfattning

I ett medborgarförslag inkommet till Österåkers kommun 2015-12-30 föreslås att kommunen ska dela ut gratis broddar till pensionärer 65 år och äldre. Detta för att undvika fallskador.

Beslutsförslag

Kommunfullmäktiges presidium föreslår Kommunfullmäktige besluta

Medborgarförslag nr 21/2015 godkänns för remittering till Vård- och omsorgsnämnden som på delegation från Kommunfullmäktige och efter hörande av kommunens pensionärsråd, fattar slutgiltigt beslut med anledning av förslaget.

Motivering

Medborgarförslaget bedöms till viss del falla inom det kommunala kompetensområdet.

Medborgarförslaget berör Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde i så mån att Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänstlagen vad avser omsorgen om äldre människor.

Bilaga

Medborgarförslag nr 21/2015

Margareta Olin

Kommunfullmäktiges 2:e vice ordförande

nr 21/2015

ÖSTERÅKERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

2015 -12- 30

D.nr:

KS 2015/0429-100 (1)

Skickas till:
Kommunfullmäktige i Österåkers kommun
Kommunkansliet
184 86 Åkersberga

Medborgarförslag

Förslag (endast ett ämne)*

Gratis broddar till pensionärer 65+.

Beskrivning*

Fallskadorna bland pensionärer är oroväckande många och 4 pensionärer om dagen avlider på grund av fallskador, genomsnitt över året. Många av dessa fall sker naturligtvis vintertid. Det är en viktig fråga att ge pensionärer 65+ gratis broddar.

Det finns kommuner som redan idag delar ut gratis broddar till pensionärer, i Stockholms län Haninge och Huddinge kommuner.

Jag vill:

ATT: Österåkers kommun snarast genomför gratis broddar till kommunens pensionärer 65+.

Namn *

Hans G Möller

Jag samtycker till publicering av mitt namn tillsammans med mitt medborgarförslag på kommunens webbplats. Om jag inte samtycker publiceras endast medborgarförslaget.

Nedanstående kontaktuppgifter kommer inte att publiceras på kommunens webbplats.

Kontaktuppgifter

Adress* Skolvägen 4	Postadress* 18430 Åkersberga
Telefon* -	Mobil 0703294969
E-postadress hansgmoller@telia.com	

Underskrift

Ort och datum*

Åkersberga 2015 12 28

Namnsteckning***Namnförtydligande***

Hans G Möller

* Obligatoriska uppgifter

KF § 1:13

Dnr. Respektive medborgarförslag

Inkomna medborgarförslag

Kommunfullmäktiges beslut

KS 2015/0418 (3)

1. Medborgarförslag nr 20/2015 – Beachvolleybollhall till Skärgårdskommunen Österåker – godkänns för remittering till Kultur- och fritidsnämnden i samråd med samhällsbyggnadsförvaltningen som på delegation från Kommunfullmäktige fattar slutgiltigt beslut med anledning av förslaget.

KS 2015/0429 (3)

2. Medborgarförslag nr 21/2015 – Gratis broddar till pensionärer 65 + – godkänns för remittering till Vård- och omsorgsnämnden som på delegation från Kommunfullmäktige och efter hörande av kommunens pensionärsråd, fattar slutgiltigt beslut med anledning av förslaget.

KS 2016/0001 (5)

3. Medborgarförslag nr 1/2016 – Lokalproducerad mat i stadsnära odling – godkänns för remittering till Kommunstyrelsen som på delegation från Kommunfullmäktige och efter hörande av kommunens miljö- och klimatråd fattar slutgiltigt beslut med anledning av förslaget.

Sammanfattning

Medborgarförslag nr 20/2015, nr 21/2015 och nr 1/2016 har inkommit till Österåkers kommun.

Beslutsunderlag

– Beslutsförslag från Kommunfullmäktiges presidium daterade 2016-01-18.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om fullmäktige beslutar i enlighet med Kommunfullmäktiges presidiums förslag och finner frågan med ja besvarad.

Expedieras

– Kansliet, Förslagsställarna, Kultur- och fritidsnämnden, Vård- och omsorgsnämnden